

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU GMIN I POWIATÓW w 2015 r.

Początek roku 2015 zbiegł się z początkiem nowej kadencji samorządowej i dużymi zmianami w części gmin i powiatów. Rok 2015 był też ważny dla Związku - zmiana władz nastąpiła również w Śląskim Związku Gmin i Powiatów. Po 20 latach z funkcji Przewodniczącego Związku zrezygnował p. Zygmunt Frankiewicz - Prezydent Miasta Gliwice. Od 15 maja 2015 r. Związkowi przewodniczy p. Jacek Krywult - Prezydent Miasta Bielsko-Biała. Ponadto podczas majowego Zgromadzenia Ogólnego Związku delegaci wybrali nowy Zarząd oraz Komisję Rewizyjną.

Ubiegły rok był również wyjątkowy z tego względu, iż w roku 2015 obchodzony był jubileusz 25-lecia odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce. Z tej okazji organizowane były w I połowie roku wydarzenia zarówno o zasięgu ogólnokrajowym, wojewódzkim, jak i w poszczególnych gminach.

I. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU

1. Wybrany na VI kadencję w maju 2011 r. Zarząd Związku pracował do 15 maja 2015 r. w następującym składzie:

Przewodniczący Związku: Zygmunt Frankiewicz – Prezydent Gliwic

Członkowie Zarządu:

- 1) Bernard Bednorz – Starosta Bieruńsko-Lędziński;
- 2) Zdzisław Bylok - Wójt Gminy Jaworze (do grudnia 2014 r.);
- 3) Ireneusz Czech - Wójt Gminy Kochanowice;
- 4) Adam Fudali - Prezydent Rybnika (do grudnia 2014 r.), Zastępca Przewodniczącego;
- 5) Kazimierz Górski - Prezydent Sosnowca (do grudnia 2014 r.), Zastępca Przewodniczącego;
- 6) Henryk Jaroszek - Starosta Mikołowski;
- 7) Waclaw Kęska - Burmistrz Pyskowic;
- 8) Jacek Krywult - Prezydent Bielska-Białej, Zastępca Przewodniczącego;
- 9) Małgorzata Mańka-Szulik - Prezydent Zabrze;
- 10) Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy, Zastępca Przewodniczącego;
- 11) Stefan Ryt - Wójt Gminy Kobiór (do grudnia 2014 r.);
- 12) Krystyna Siejna - I Zastępca Prezydenta Katowic (do grudnia 2014 r.);
- 13) Antoni Szlagor - Burmistrz Żywca;
- 14) Adam Zajęc - Wójt Gminy Kłomnice (do grudnia 2014 r.).

W dniu 15 maja 2015 w Zabrze na XXIX sesji Zgromadzenie Ogólne wybrało nowy Zarząd Związku, którego skład został rozszerzony do 18 osób. Skład Zarządu Związku VII kadencji (2015-2019) przedstawia się następująco:

Przewodniczący - p. Jacek Krywult - Prezydent Bielska-Białej

Członkowie Zarządu:

- 1) p. Bernard Bednorz – Starosta Bieruńsko-Lędziński;
- 2) p. Marian Błachut – Burmistrz Miasta Czechowice-Dziedzice;
- 3) p. Ireneusz Czech - Wójt Gminy Kochanowice;
- 4) p. Grażyna Dziedzic - Prezydent Rudy Śląskiej;
- 5) p. Zygmunt Frankiewicz – Prezydent Gliwic;
- 6) p. Anna Grygierek – Burmistrz Strumienia;
- 7) p. Henryk Jaroszek - Starosta Mikołowski;
- 8) p. Waclaw Kęska - Burmistrz Pyskowic;
- 9) p. Mieczysław Kieca – Prezydent Wodzisławia Śląskiego;
- 10) p. Piotr Kuczera - Prezydent Rybnika;
- 11) p. Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy;
- 12) p. Robert Nowak - Wójt Gminy Przyrów;
- 13) p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki;
- 14) p. Zbigniew Podraza - Prezydent Dąbrowy Górniczej;
- 15) p. Krystyna Siejna – Przewodnicząca Rady Miasta Katowice;
- 16) p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny;
- 17) p. Antoni Szlagor - Burmistrz Żywca.

Na pierwszym posiedzeniu Zarządu w nowej kadencji w dniu 22 maja 2015 r., Zarząd dokonał wyboru prezydium Zarządu. Zastępcami Przewodniczącego Związku zostali wybrani: p. Piotr Kuczera - Prezydent Rybnika, p. Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy, p. Zbigniew Podraza - Prezydent Dąbrowy Górniczej oraz p. Krystyna Siejna – Przewodnicząca Rady Miasta Katowice.

W 2015 roku odbyło się 12 posiedzeń Zarządu (VI i VII kadencja): dn. 30 stycznia w Katowicach, 27 lutego w Chorzowie, 27 marca w Bieruniu, 23 kwietnia w Katowicach, 15 maja w Zabrze, 22 maja w Katowicach, 19 czerwca w Kochanowicach, 21 sierpnia w Pszczynie, 7 października w Rudzie Śląskiej, 6 listopada w Dąbrowie Górniczej, 27 listopada w Rybniku, 18 grudnia w Katowicach.

2. Ochrona interesów samorządów lokalnych i organów samorządu lokalnego

Zarząd Związku prowadził aktywne działania na rzecz ochrony interesów gmin i powiatów członkowskich. Działania te podejmowane były w stosunku do władz centralnych oraz w odniesieniu do władz regionalnych i realizowane były w różnorodnych formach. Zarząd analizował problemy istotne z punktu widzenia samorządów lokalnych oraz formułował wnioski i opinie, które były kierowane następnie do Prezydenta RP, Parlamentu, Rządu, poszczególnych Ministrów, centralnych urzędów administracji państwowej, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz do Wojewody i Marszałka Województwa Śląskiego.

W roku 2015 organy statutowe przyjęły 50 stanowisk. Większość z przyjętych stanowisk dotyczyła coraz większych z roku na rok obciążeń finansowych samorządów lokalnych, które są skutkiem tworzonych warunków prawnych dla działalności samorządów. Zwracano także uwagę na konieczność przeprowadzenia pilnych, systemowych zmian w istotnych dziedzinach związanych z działalnością samorządów lokalnych, które generują dla gmin i powiatów zbyt duże koszty, bez możliwości realnego wpływu na ich funkcjonowanie, tj. oświaty, gospodarki mieszkaniowej. Zarząd przedłożył szereg istotnych propozycji zmian przepisów racjonalizujących funkcjonowanie jst w sferze zarówno finansowej, jak i organizacyjnej (np. w/s płacenia „samemu sobie” podatków i opłat przez jednostki samorządu terytorialnego, problemów jst ze stosowaniem systemu informatycznego „Źródło”).

Zarząd Związku odniósł się także w swoich stanowiskach do ważnych problemów społecznych związanych z sytuacją w górnictwie węgla kamiennego. Troska o konsekwencje ewentualnych decyzji Rządu dot. likwidacji kopalń dla mieszkańców gmin województwa śląskiego była przedmiotem kilku zarówno stanowisk Zgromadzenia Ogólnego Związku, Zarządu Związku, jak i Konwentu Burmistrzów i Wójtów. W stanowiskach Zarządu i Zgromadzenia Ogólnego zwracano także uwagę na problemy wynikające z braku długofalowej strategii energetycznej na poziomie kraju i konsekwencje takiego stanu, w tym na zagrożenia związane ze złym stanem źródeł energii i linii przesyłowych. Związek apelował do Rządu RP o wypracowanie jednoznacznej, długofalowej i spójnej polityki wobec górnictwa węgla kamiennego, która winna być integralną częścią strategicznej wizji zaopatrzenia Polski w energię (w szczególności w stanowiskach: w/s wpływu sytuacji energetycznej województwa na bezpieczeństwo, konkurencyjność gospodarczą i rozwój woj. śląskiego, w/s dramatycznego stanu górnictwa oraz jego konsekwencji dla energetyki i sytuacji społeczno-gospodarczej woj. śląskiego, w/s implikacji dla Polski, a zwłaszcza dla woj. śląskiego dekarbonizacji gospodarki przewidzianej w założeniach unii energetycznej w ramach). Zarząd Związku śledził na bieżąco prace Rządu w tym zakresie, w styczniu 2015 r. organizując spotkanie dot. wskazania przedstawicieli samorządu do Międzyresortowego Zespołu ds. wypracowania programu wsparcia dla województwa śląskiego, a później (w połowie 2015 r.) opiniując wypracowany dokument programowy Rządu "Śląsk 2.0 – Program wsparcia przemysłu Województwa Śląskiego i Małopolski Zachodniej".

Jednocześnie, oprócz konkretnych postulatów w zakresie zmian prawa samorządowego, w obliczu piętrzących się trudności w zarządzaniu usługami publicznymi i funkcjonowaniu samorządów lokalnych, wynikających z generalnego chaosu legislacyjnego (w tym zwłaszcza z dysfunkcji prawa samorządowego, które podlega wielokrotnym, przypadkowym i doraźnym zmianom), Związek występował z wnioskami o dokonanie całościowego przeglądu prawa samorządowego (przyjęto 25 postulatów samorządowych na XXV-lecie odrodzonego samorządu terytorialnego”, postulaty samorządów lokalnych woj. śląskiego skierowanych do nowego Parlamentu i Rządu RP, stanowisko w/s projektu ustawy o Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządu Terytorialnego).

3. Konsultowanie projektów ustaw i rozporządzeń (oraz innych programów krajowych i regionalnych) w fazie prac ministerialnych, rządowych, parlamentarnych:

- a) projektu rządowego Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023;
- b) dokument programowy Rządu "Śląsk 2.0 – Program wsparcia przemysłu Województwa Śląskiego i Małopolski Zachodniej".
- c) udział Związku w konsultacjach Krajowej Polityki Miejskiej;

- d) aktywny udział w pracach nad projektem ustawy o związkach metropolitalnych. W wyniku nagłego wznowienia prac legislacyjnych nad projektem ustawy Związek podjął szereg działań mających na celu niedopuszczenie do uchwalenia ustawy w proponowanym kształcie. Pierwszy projekt był przez nas mocno krytykowany (jako projekt ustawy o powiecie metropolitalnym). W ostatecznie uchwalonej ustawie przyjęto większość propozycji samorządowych – dzięki aktywności i zdecydowanemu stanowisku organizacji samorządowych: Związku Miast Polskich, ale również Śląski Związek Gmin i Powiatów wypowiedział się w tej sprawie. Związek przyjął stanowisko w tej sprawie w dn. 21 września 2015 r. W porozumieniu z Górnośląskim Związkiem Metropolitalnym przyjęto także wspólne stanowisko obu organizacji w przedmiotowej sprawie. Konsekwencją wspólnego stanowiska była konferencja prasowa w dn. 4 września 2015 r., na której przedstawiciele trzech organizacji samorządowych, tj. Związku Miast Polskich, Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Górnośląskiego Związku Metropolitalnego zaprezentowali wspólne stanowisko w/s projektu ww. ustawy;
- e) ważnym z perspektywy funkcjonowania samorządów był również proces legislacyjny związany z nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym. Związek włączył się w prace Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji dot. przeglądu prawa samorządowego. Łącząc siły w Ogólnopolskim Porozumieniu Organizacji Samorządowych (OPOS) Związek przedstawił szereg uwag odnoszących się do poszczególnych ustaw związanych z samorządem gminnym. Kolejnym etapem działań w tej dziedzinie było zainicjowanie spotkania przedstawicieli jst z p. Markiem Wójcikiem, ówczesnym Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji. W jego trakcie wyrażono opinie dot. w/w projektu ustawy.
- f) Związek uczestniczył aktywnie w konsultacjach projektu rozporządzenia dot. tzw. prewspółczynnika VAT, a wcześniej ustawy o zmianie ustawy o VAT. Jesteśmy w kontakcie z Ministerstwem Finansów, aby prace nad projektem specustawy dot. centralizacji rozliczeń VAT w jst odbywały się w konsultacji z samorządami lokalnymi. Centralizacja rozliczeń VAT to duża operacja czekająca jst w okresie 2016 r. w wyniku wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 29 września 2015 r. Przedstawiciele Związku (3 osoby) są członkami Zespołu roboczego działającego przy Ministerstwie Finansów, który pracuje z przedstawicielami resortu finansów nad regulacjami z zakresu centralizacji rozliczeń podatku VAT w jst. Działalność w tym zakresie jest szerzej opisana w części dot. finansów samorządowych.
- g) konsultowanie projektu ustawy o rewitalizacji, uchwalonej przez Sejm VII kadencji w dniu 9 października 2015 r. po wielu latach zabiegów ze strony Śląskiego Związku Gmin i Powiatów i Związku Miast Polskich. Śląski Związek Gmin i Powiatów wraz ze Związkiem Miast Polskich przygotował założenia do ustawy i projekt ustawy. Przyjęta ustawa o rewitalizacji tworzy nieidealne (momentami przeregulowane) ramy prawne, które stwarzają jednak lepsze niż dotychczas uwarunkowania prawne, umożliwiające zwiększenie skuteczności prowadzonych przez polskie samorządy działań rewitalizacyjnych. Ustawa może ułatwić prowadzenie na szerszą skalę, bardziej zintegrowanych i długofalowo zorientowanych działań rewitalizacyjnych w miastach, w tym w woj. śląskim;
- h) udział w konsultacjach projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego .

II. REPREZENTOWANIE INTERESÓW SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach rzecznictwa interesów samorządowych Związek realizuje takie przedsięwzięcia, jak: organizacja spotkań z wysokiej rangi przedstawicielami Rządu, lobbing parlamentarny poprzez współpracę z parlamentarzystami z woj. śląskiego, konsultowanie i opiniowanie aktów legislacyjnych, dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, a także podejmowanie działań interwencyjnych w konkretnych sprawach. Działalność Związku w tym zakresie w roku 2015 była bardzo intensywna i obejmowała szerokie spektrum spraw samorządowych.

1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Wymiernym sukcesem Związku w roku 2015 był powrót po wielu latach do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Obecność Związku w KWRiST stwarza możliwość znacznie bardziej szerokiego i skutecznego reprezentowania interesów samorządów lokalnych na forum ogólnokrajowym (wobec administracji centralnej). Było to możliwe dzięki dużej aktywności Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych (OPOS), zainicjowanego m.in. przez Związek w roku 2013. Przewodniczący Związku, p. Jacek Krywult został wskazany jako przedstawiciel OPOS w KWRiST (jego zastępcą jest szef organizacji sprawującej w danym półroczu prezydencję w OPOS). Oprócz tego przedstawiciele Związku zostali członkami dwóch Zespołów Komisji Wspólnej (w tym bardzo ważnego **Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska** oraz **Zespołu ds. Funkcjonalnych Obszarów Metropolitalnych i Miejskich**), a także zostali wskazani do dwóch innych Zespołów (Zespołu ds. Ustrojowych oraz Zespołu ds. Finansów Publicznych) jako zastępcy członka Zespołu.

2. Spotkanie samorządowo-parlamentarne, Chorzów, dn. 7 grudnia 2015 r.

Spotkanie samorządowców województwa śląskiego z parlamentarzystami z obszaru województwa śląskiego odbyło się w niecałe dwa miesiące po wyborach parlamentarnych, które miały miejsce w dn. 25 listopada 2015 r. Zostali na nie zaproszeni wszyscy Posłowie i Senatorowie z obszaru województwa śląskiego, zarówno nowo wybrani, jak i wybrani na kolejną kadencję.

Spotkanie poświęcone było ważnym aktualnym problemom dotyczącym samorządu lokalnego, które samorządowcy województwa śląskiego chcieli poruszyć w dyskusji z parlamentarzystami u progu nowej kadencji parlamentarnej, a które zostały podzielone na cztery bloki tematyczne: sprawy ustrojowe, oświata, polityka społeczna i sprawy inne. Podczas spotkania zrodziła się i została zaakceptowana propozycja utworzenia parlamentarno-samorządowego zespołu roboczego, którego prace planuje się rozpocząć w I kwartale 2016 r. (pod warunkiem potwierdzenia w tej inicjatywie Związku udziału ze strony klubów parlamentarnych i poselskich). Będą się one koncentrować na wypracowaniu propozycji rozwiązań prawnych we wspomnianych kluczowych dla samorządu terytorialnego kwestiach. Uczestniczący w spotkaniu parlamentarzyści zadeklarowali chęć aktywnej działalności w ramach prac zespołu, w skład którego wejdzie ośmiu przedstawicieli strony samorządowej i ośmiu przedstawicieli strony parlamentarnej.

3. Spotkanie z b. Ministrem Markiem Wójcikiem, Chorzów, dn. 27 lutego 2015 r.

Związek zorganizował spotkanie Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów i Starostów gmin i powiatów członkowskich Związku z p. Markiem Wójcikiem – ówczesnym Podsekretarzem Stanu w b. Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji. Spotkanie to było poświęcone aktualnym kwestiom będącym przedmiotem prac Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, w tym dot. wypracowania kierunków i konkretnych propozycji zmian prawa samorządowego. W ramach spotkania Pan Minister przedstawił również zmiany zawarte w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, który obejmował zmiany ponad 40 ustaw dot. sfer działalności samorządu.

Tego samego dnia Pan Minister Marek Wójcik spotkał się z Zarządem Związku, w trakcie którego Zarząd przedstawił m.in. istotne z punktu widzenia samorządu sprawy, nad którymi należy podjąć prace legislacyjne, a następnie dyskutowano na ten temat.

4. Udział przedstawicieli Związku w posiedzeniach komisji Senatu RP

Przedstawiciele Związku uczestniczyli w posiedzeniach komisji Senatu RP, m.in. w trakcie prac dot. ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług w marcu 2015 r. oraz w sierpniu 2015 r. w trakcie prac w Senacie dot. uchwalonej przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o strażach gminnych.

5. Działania dot. projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz zmianie niektórych ustaw (druk sejmowy nr 1699)

Udało się skutecznie zablokować przez Związek (z wykorzystaniem Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych) prezydencki projekt ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego, zgłoszonego przez Kancelarię poprzedniego Prezydenta RP (projekt ustawy zawierał kilka dobrych rozwiązań, jednak wiele niebezpiecznych), nad którym pracował Sejm poprzedniej kadencji. Skutecznie i konsekwentnie protestowaliśmy przeciwko negatywnym rozwiązaniom zawartym w kolejnych wersjach projektu (pierwsza pojawiła się w 2011 r.), w szczególności były to: 9 form konsultacyjnych, bezprogowe referendum tematyczne, procedura prac związanych z przygotowaniem i uchwalaniem budżetu;

6. Dzięki m.in. działaniom Związku obszary wiejskie w województwie śląskim (tj. gminy wiejskie, miejsko-wiejskie i małe miasta do 20 tys. mieszkańców), na których terenie będą wdrażane lokalne strategie rozwoju w ramach podejścia LEADER i tzw. pośredniej formuły RLKS, będą miały zabezpieczone specjalne środki w ramach 5 poddziałań RPO Województwa Śląskiego 2014-2020 (w łącznej alokacji ok. 32 mln euro).

III. KSZTAŁTOWANIE WSPÓLNEJ POLITYKI SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach kształtowania wspólnej polityki samorządów lokalnych województwa śląskiego, Związek kontynuował działania, których celem jest wspólne analizowanie problemów i wypracowanie najbardziej optymalnych rozwiązań dla jst dot. zarządzania sprawami publicznymi i wykonywania zadań ustawowych.

1. Działania w zakresie zamówień publicznych

1) Działalność Grupy Roboczej ds. Zamówień Publicznych

W roku 2015 r. były kontynuowane posiedzenia Grupy roboczej ds. zamówień publicznych Związku;

- 2) **spotkania konsultacyjne** dedykowane członkom Grupy Roboczej oraz innym przedstawicielom gmin i powiatów członkowskich Związku:
 - a) z inicjatywy ww. Grupy odbyło się w maju 2015 r. spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach;
 - b) w grudniu 2015 r. odbyło się szkolenie dot. specyfiki zamówień publicznych w działaniach informacyjno-promocyjnych, w którym uczestniczyli członkowie ww. Grupy roboczej.

2. Działania w zakresie finansów samorządowych

1) wsparcie jst we wdrażaniu centralizacji rozliczania podatku VAT:

Związek już dwa lata temu podejmował inicjatywy zmierzające do wsparcia jst w przygotowaniach do wdrożenia tzw. jednego podatnika, a po opublikowaniu wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej we wrześniu 2015 r. działania te były kontynuowane w szerszym zakresie:

- a) we wrześniu 2015 r. odbyło się seminarium pt. „*VAT w działalności jednostek samorządu terytorialnego*”;
- b) w październiku 2015 r. odbyło się spotkanie dyskusyjne w gronie prawie 90 przedstawicieli samorządów z woj. śląskiego dot. stanu prawnego oraz niezbędnych działań, które samorzady muszą podjąć w celu przeprowadzenia tej dużej operacji, a także problemów, które mogą wystąpić w tym zakresie. W trakcie spotkania wypracowano również wnioski do Ministerstwa Finansów, wskazując na potrzebę przygotowania właściwych rozwiązań prawnych w tym zakresie, jednocześnie określając ich kierunki;
- c) na początku listopada 2015 r. miało miejsce spotkanie przedstawicieli Związku z p. Tomaszem Tratkiewiczem - Dyrektorem Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów oraz innymi przedstawicielami Ministerstwa;
- d) decyzją Zarządu Związku w dn. 6 listopada 2015 r. został powołany w ramach struktur Związku 10-osobowy Zespół Zadaniowy ds. centralizacji rozliczeń VAT w jst, który m.in. wypracowuje uwagi w ramach konsultacji projektowanych rozwiązań prawnych dot. centralizacji VAT oraz tzw. prewspółczynnika oraz rekomendacje dla przyszłych działań Związku skierowanych do jst w celu wsparcia we wdrażaniu centralizacji VAT;
- e) Związek podjął współpracę ze Związkiem Miast Polskich, m.in. w ramach Zespołu Roboczego ds. centralizacji rozliczania podatku VAT w jst, który działa przy Ministerstwie Finansów i został włączony w proces konsultacji projektowanych rozwiązań prawnych dot. centralizacji VAT już na wstępnym etapie tych prac.

2) aktywność Związku w zakresie przepisów dot. tzw. prewspółczynnika VAT:

- a) dzięki aktywności Związku udało się zablokować na etapie prac w Senacie RP niekorzystne dla samorządów rozwiązania dot. prewspółczynnika VAT, które Sejm przyjął ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług w lutym 2015 r. Przedstawiciele Związku uczestniczyli w marcu 2015 r. w pracach Komisji Finansów Publicznych Senatu oraz rozmowach z Ministerstwem Finansów dot. wprowadzenia zmian w w/w ustawie, z determinacją i stanowczością broniąc interesów samorządowych. Ostatecznie udało się doprowadzić na etapie prac Senatu RP do wycofania z ustawy najbardziej niebezpiecznych dla samorządów rozwiązań. Ostatecznie Senat uznał za celowe wykreślenie wskazanego w ustawie jako najbardziej odpowiadający specyfice wykonywanej działalności przez jednostkę samorządu terytorialnego, sposobu określenia proporcji, według metody „przychodowej”. Tym samym Senat wziął pod uwagę wątpliwości wyrażane, w trakcie senackich prac nad ustawą, przez przedstawicieli samorządu terytorialnego (reprezentowanych w szczególności przez nasz Związek), którzy kwestionowali zasadności tak ukształtowanego sposobu określania proporcji. Za wystarczającą, Senat uznał regułę ogólną, zgodnie z którą każdy podatnik (w tym jednostka samorządu terytorialnego) może wybrać dowolny sposób określenia proporcji, tak jednak aby odpowiadał on specyfice wykonywanej przez podatnika działalności i dokonywanych przez podatnika nabyć. „Urzędowy” sposób określenia proporcji dla niektórych podatników, a w wyniku poprawki Senatu także dla jednostki samorządu terytorialnego, może określić minister finansów, w rozporządzeniu. Rozporządzenie to określić może sposób określenia proporcji uznany za najbardziej odpowiadający specyfice wykonywanej działalności i dokonywanych nabyć oraz dane na podstawie których będzie obliczana kwota podatku naliczonego z wykorzystaniem tego sposobu określenia proporcji. Poprawka Senatu wskazuje wprost w ustawie, że wskazany rozporządzeniem właściwego ministra sposób określenia proporcji jest jedynie sposobem fakultatywnym. Podatnik, jeżeli uzna że wskazany „urzędowy” sposób określenia proporcji nie będzie najbardziej odpowiadać specyfice wykonywanej przez niego działalności, będzie mógł zastosować inny bardziej reprezentatywny sposób określenia proporcji;
- b) w ostatnim kwartale 2015 r. Związek uczestniczył aktywnie w konsultacjach ww. projektu rozporządzenia, nad którym pracuje Ministerstwo Finansów oraz nawiązał stały kontakt z Ministerstwem Finansów.

3. Regionalne Komitety Sterujące / Monitorujące oraz inne gremia regionalne i krajowe

- 1) Związek proponuje na wniosek Marszałka lub Wojewody przedstawicieli samorządu lokalnego do działających w naszym województwie Regionalnych Komitetów Sterujących, Regionalnych Komitetów Monitorujących i innych gremiów powołanych przez Zarząd Województwa lub Wojewodę Śląskiego. Dzięki tej reprezentacji samorządy lokalne, poprzez Związek, posiadają pewien wpływ na decyzje władz regionalnych woj. śląskiego. Delegowani przez Zarząd Związku przedstawiciele samorządów lokalnych byli w 2015 r. członkami następujących gremiów regionalnych:

- a) Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W Komitecie zasiada 1 przedstawiciel Związku (oraz 1 stały zastępca);
 - b) Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. W Komitecie Monitorującym RPO zasiada 8 członków oraz 8 ich stałych zastępców desygnowanych przez Zarząd Związku;
 - c) Komitetu Sterującego ds. Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich do roku 2030 – Związek posiada 1 przedstawiciela;
 - d) Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki w Województwie Śląskim (z końcem grudnia 2015 r. Komitet zakończył działalność). Związek reprezentowało w Podkomitecie 3 członków oraz 3 stałych zastępców członków;
 - e) Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego;
 - f) Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego;
 - g) Wojewódzkiego Zespołu ds. Ekonomii Społecznej;
 - h) Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym.
- 3) Przedstawiciele Związku zasiadają również w gremiach ogólnokrajowych:
- a) Polskiej Sieci LGD – Federacja Regionalnych Sieci LGD - przedstawiciel Związku jest członkiem Zarządu;
 - b) Grupie Tematycznej ds. Podejścia LEADER - przedstawiciel Związku jest przewodniczącym Grupy.

4. Integracja środowisk samorządowych województwa śląskiego

1) Konwent Burmistrzów i Wójtów

Związek organizuje posiedzenia Konwentu Burmistrzów i Wójtów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, które od wielu lat są istotnym forum wymiany informacji i płaszczyzną współpracy dla przedstawicieli gmin średnich i małych woj. śląskiego oraz spełniają dużą rolę w integrowaniu środowiska samorządowego województwa śląskiego.

W styczniu 2015 r., w związku z początkiem nowej kadencji samorządowej, dokonano na posiedzeniu w Ornontowicach wyboru nowego Prezydium Konwentu. Funkcję Koordynatora Konwentu Burmistrzów i Wójtów powierzono po raz kolejny p. Ireneuszowi Czechowi – Wójtowi Gminy Kochanowice, Członkowi Zarządu Związku. Do składu prezydium Konwentu na kadencję 2014-2018 wybrano ponadto następujące osoby:

- 1) p. Zdzisława Banasia - Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz,
- 2) p. Annę Grygierek - Burmistrza Miasta Strumień,
- 3) p. Waclawa Kęskę - Burmistrza Miasta Pyskowice,
- 4) p. Barbarę Magierę - Burmistrza Miasta Radlin,
- 5) p. Roberta Nowaka - Wójta Gminy Przyrów,
- 6) p. Mariana Pawlasa - Wójta Gminy Suszec,
- 7) p. Klemensa Podlejskiego - Burmistrza Miasta i Gminy Żarki.

W 2015 roku odbyło się pięć posiedzeń Konwentu, w trakcie których poruszono bardzo szerokie spectrum spraw samorządowych, z udziałem dużego grona gości, reprezentujących ważne urzędy i instytucje regionalne oraz administrację centralną:

- 1) posiedzenie w dn. 16 stycznia 2015 r. w Ornontowicach. Posiedzenie poświęcone było następującym kwestiom:
 - a) współpraca między samorządem regionalnym a samorządami lokalnymi w województwie śląskim - spotkanie z Marszałkiem Województwa Śląskiego;
 - b) fundusze strukturalne w okresie programowania 2014-2020, Mandat Negocjacyjny Województwa Śląskiego oraz Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego – spotkanie z Zastępcą Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego;
 - c) główne kierunki działalności nadzoru prawnego Wojewody Śląskiego z perspektywy nowej kadencji samorządowej – spotkanie z Dyrektorem Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego;

- 2) posiedzenie w dn. 19-20 marca 2015 r. w Węgierskiej Górze:
 - a) w trakcie posiedzenia miały miejsce m.in. wystąpienia następujących osób: p. Wojciecha Saługi - Marszałka Województwa Śląskiego, p. Daniela Kołodzieja - Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, p. Zbigniewa Tabora - Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach;
 - b) ponadto dyskutowano nt. współpracy samorządów w ramach działań Sekretariatu Regionalnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego w okresie programowania 2014-2020;
 - c) przedstawiono działalność Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Dobrego Życia CITTASLOW i korzyści płynące z członkostwa;
 - d) ekspert ds. public relations przeprowadził wykład nt. skutecznej komunikacji społecznej w samorządzie lokalnym;

- 3) posiedzenie w dn. 29 czerwca 2015 r. w Żarkach. W spotkaniu uczestniczyła p. Aleksandra Skowronek - Wicemarszałek Województwa Śląskiego. W trakcie posiedzenia przedstawione zostały także m.in.
 - a) informacje dot. zmian wprowadzonych przyjętą przez Sejm RP w dn. 25 czerwca 2015 r. ustawą o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw oraz innych aktualnych spraw będących przedmiotem pracy Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji – wystąpienie p. Szymona Wróbla - Zastępcy Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji;
 - b) wdrażanie i realizacja zasad funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko w procesie planowania przestrzennego i w procesie inwestycyjnym w gminach, a także innych zadań realizowanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach we współpracy z małymi i średnimi gminami;
 - c) działania w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wspierane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego istotne z punktu widzenia małych i średnich gmin oraz dokumenty wymagane przy pozyskiwaniu wsparcia w ramach RPO WSL 2014-2020 (m.in. lokalne plany rewitalizacji, plany ochrony zabytków, itp.) – wystąpienie Zastępcy Dyrektora Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Zastępcy Dyrektora Wydziału Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;

- d) „PGN a PONE – wymagania w zakresie dokumentacji dla okresu programowania 2014-2020” – wystąpienie p. Szymona Liszki - Prezesa Fundacji na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii.
 - e) System ALERTOWNIK – dwustronne narzędzie komunikacji na linii gmina – mieszkańcy.
- 4) posiedzenie w dn. 9 października 2015 r. w Dąbrowie Zielonej:
- a) posiedzenie poświęcone było w zasadniczej części polityce senioralnej i wyzwaniom dla samorządu regionalnego i samorządów lokalnych związanym z depopulacją, które wiążą się z potrzebą nowego modelu podejścia do rozwoju gminy, w tym przedstawiono wyzwania i koncepcje budownictwa senioralnego w Polsce. Problemy powyższe w swoich wystąpieniach przedstawili m.in.: p. Wojciech Saługa - Marszałek Województwa Śląskiego; p. Ryszard Wilczyński – ówczesny Wojewoda Opolski, Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej w Warszawie;
 - b) ponadto podjęto temat racjonalnej polityki przestrzennej na obszarach wiejskich – rekomendacje dla gmin;
- 5) posiedzenie w dn. 18 grudnia 2015 r. w Siewierzu. W spotkaniu uczestniczyli m.in. p. Barbara Dolniak - Wicemarszałek Sejmu RP oraz p. Jarosław Wieczorek – nowy Wojewoda Śląski. W ramach posiedzenia omówiono m.in. następujące tematy:
- a) polityka wsparcia inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej w małych i średnich gminach woj. śląskiego w ramach instrumentów pomocowych perspektywy finansowej 2014-2020 (w kontekście Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020) – wystąpienia Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich oraz przedstawiciela Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego;
 - b) priorytety i zasady dofinansowania inwestycji samorządowych w 2016 r. z WFOŚiGW w Katowicach oraz dyskusja panelowa dot. konieczności modernizacji przestarzałej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w małych i średnich gminach - spotkanie z p. Andrzejem Pilotem - Prezesem Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach;
 - c) omówienie planowanych zmian w realizacji zadań oświatowych na poziomie samorządów lokalnych - spotkanie z p. Stanisławem Faberem – ówczesnym Śląskim Kuratorem Oświaty.

2) Konwent Prezydentów Miast na Prawach Powiatu

W 2015 roku gospodarzami spotkań prezydentów miast na prawach powiatu byli prezydenci miast: Gliwice (20 stycznia 2015 r.) oraz Żory (3 września 2015 r.). Podczas posiedzeń poruszane były m.in. sprawy:

- 1) dyskusja nt. wizji rozwoju województwa (m.in. kwestie w jaki sposób środki unijne dostępne dla województwa w aktualnej perspektywie mogłyby zapewnić większy i bardziej trwały efekt z punktu widzenia rozwoju województwa, kwestia wzajemnych relacji między Samorządem Województwa a Samorządami Miast) - spotkanie z p. Wojciechem Saługą - Marszałkiem Województwa Śląskiego;

- 2) Kontrakt Terytorialny dla Województwa Śląskiego; stan prac nad aktualizacją oraz propozycje zmian;
- 3) problemy dot. zwrotu wywłaszczonych nieruchomości (propozycja zmian ustawy o gospodarce nieruchomościami);
- 4) problem przekazywania miastom nieruchomości Skarbu Państwa (zwłaszcza terenów przemysłowych);
- 5) problemy dot. mieszkań komunalnych;
- 6) przekształcenia w zakresie organizacji ochrony zdrowia;
- 7) rozporządzenie Ministra Zdrowia w/s ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (w zakresie podwyżek dla pielęgniarek);
- 8) reorganizacja oświaty w gminie, w tym problemy związane z tworzeniem zespołów szkół
- 9) dyskusja dot. listy istotnych postulatów samorządowych do nowego Parlamentu oraz Rządu;
- 10) kwestia oświetlenia w gminach;
- 11) kwestia bezpłatnych obwodnic miast;
- 12) kwestia wykonywania przez gminę usług pogrzebowych w kontekście możliwych do realizacji usług;
- 13) wprowadzenie w gminach dodatkowych fakultatywnych świadczeń na rzecz rodziny wypłacanych ze środków własnych gminy (wprowadzonych ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych).

5. Partnerska współpraca z innymi organizacjami i instytucjami

- 1) Śląski Związek Gmin i Powiatów współpracuje w regionie z instytucjami, których cel działania zbliżony jest do działalności Związku. W 2015 r. Związek współpracował z Samorządem Województwa Śląskiego oraz z takimi instytucjami, jak: Śląski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki w Katowicach, Towarzystwo Urbanistów Polskich o/Katowice, Górnośląski Związek Metropolitalny, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, lokalne grupy działania z terenu województwa śląskiego funkcjonujące w ramach podejścia LEADER i z wieloma innymi instytucjami. Z większością tych instytucji Związek łączy długoletnia współpraca.
- 2) Związek współpracuje również z organizacjami i instytucjami, prowadzącymi działalność o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym. Nasi partnerzy samorządowi spoza regionu to Związek Miast Polskich (Śląski Związek Gmin i Powiatów zawarł w 2013 r. porozumienie o współpracy ze Związkiem Miast Polskich), z którym nasz Związek realizuje od lat szereg działań i projektów, Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, Główny Instytut Górnictwa, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Fundacja Promocji Programów dla Rolnictwa (FAPA), Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, Koalicja na rzecz utworzenia Krajowego Systemu Zrównoważonego Gospodarowania Energią oraz Krajowa Agencja Poszanowania Energii.

- 3) W październiku 2015 r. Związek nawiązał współpracę z utworzonym parę tygodni wcześniej Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego w Łodzi (NIST). Na początku listopada 2015 r. podpisane zostało porozumienie o współpracy między Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów a Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego. W ramach tej współpracy sporządzony został przez Związek Raport z badania standardów usług pomocy i integracji społecznej (zamówiony przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego). Zawarte w tym Raporcie wnioski i rekomendacje będą podstawą do prowadzenia dalszych badań w tym zakresie już w roku 2016.
- 4) Związek współpracował ze Stowarzyszeniem Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza, z którym w grudniu 2014 r. podpisana została Deklaracja Intencyjna o podjęciu współpracy regionalnej (o charakterze bilateralnym, poza współpracą tych organizacji w ramach OPOS).
- 4) W ramach współpracy międzynarodowej, Związek kontynuował współpracę m.in. z Sekretariatem Programu URBACT II w Paryżu.

5) Współpraca z Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy

W ramach działań wspierających ukraińskie samorzady, w roku 2015 Związek kontynuował przede wszystkim rozpoczętą w styczniu 2014 r. współpracę z Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy (KORZMU). W ramach tej współpracy Związek zorganizował m.in.:

- a) II edycję projektu pn. *„Przygotowanie ukraińskich samorządów do wdrożenia reform decentralizacyjnych i wdrożeniowych z UE”*, koordynowanego w skali ogólnopolskiej przez Związek Miast Polskich, dofinansowanego przez Kolegium Europy Wschodniej. W ramach ww. projektu w 11 miastach woj. śląskiego w dniach 9-13 marca 2015 r. gościło 21 samorządowców ukraińskich z obwodów: kijowskiego, chersońskiego, ługańskiego i donieckiego. Celem pobytu było poznanie reguł i zasad funkcjonowania polskich samorządów;
- b) w dniach 14-18 maja 2015 r. miała miejsce wizyta przedstawicieli KORZMU w województwie śląskim. Wzięli oni udział m.in. w Zgromadzeniu Ogólnym Związku (Zabrze, 15 maja 2015 r., XXV-lecie restytucji samorządu terytorialnego w Polsce). Z kolei w dniach 22-25 sierpnia przedstawiciele Związku złożyli rewizytę w Buczy k. Kijowa na Ukrainie (udział w obchodach Dni Niepodległości Ukrainy w Buczy);

Oprócz współpracy z KORZMU w dniach 22-24 lipca 2015 r. Związek zorganizował wizytę 20 samorządowców ukraińskich w miastach woj. śląskiego (m.in. Żory, Gliwice) w ramach szwajcarsko-ukraińskiego projektu DESPRO. W dniach 23-24 listopada 2015 r. Związek wziął aktywny udział w konferencji podsumowującej projekt *„Miasta w transferze polskiego doświadczenia decentralizacji na Ukrainie”* organizowanej przez Związek Miast Polskich we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich i Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów oraz w warsztacie poświęconym kierunkom przyszłej, polskiej pomocy samorządowej dla samorządów ukraińskich, w którym udział wzięli m.in. przedstawiciele polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Związku Miast Ukrainy.

6. Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS)

Wobec pojawiających się w ostatnich latach inicjatyw legislacyjnych uderzających mocno w stabilność prawno-ustrojową i finansową samorządów lokalnych, konieczne stało się skoncentrowanie, a przez to wzmocnienie działalności organizacji samorządowych, która pozwoli samorządom lokalnym na bardziej skuteczne formy obrony pozycji samorządu lokalnego, tak aby problemy samorządów były w większym stopniu uwzględniane przez administrację rządową i Parlament.

Związek od 2013 r. w coraz większym stopniu angażuje się we współpracę z innymi organizacjami samorządowymi, a współpraca ta ma w szczególności miejsce w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Pozarządowych (OPOS), które w październiku 2013 r. zostało zawarte w tym właśnie celu. W roku 2015 Związek kontynuował i zacieśniał współpracę w ramach OPOS, którego sygnatariuszami jest obecnie 11 regionalnych organizacji samorządowych z całej Polski. Są to:

- Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych,
- Sudecki Konwent Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów,
- Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza,
- Stowarzyszenie Związków Gmin i Powiatów Regionu Łódzkiego,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego,
- Związek Gmin Lubelszczyzny,
- Związek Gmin Pomorskich,
- Związek Gmin Śląska Opolskiego,
- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski,
- Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich.

Związek aktywnie uczestniczył w działalności OPOS w 2015 roku, w ramach której odbyły się cztery posiedzenia sygnatariuszy Porozumienia: w dniu 31 marca 2015 r. w Warszawie, w dniach 22-23 czerwca 2015 r. w Gdańsku, w dn. 25 września 2015 r. w Warszawie, w dn. 3 grudnia 2015 r. w Łodzi. We wszystkich powyższych spotkaniach brali udział przedstawiciele Śląskiego Związku Gmin i Powiatów.

Ponadto w grudniu 2015 r. została zainaugurowana działalność Zespołu ds. Urzędów Stanu Cywilnego, w skład którego weszło dwóch przedstawicieli Związku. W wyniku prac Zespołu ds. prawa energetycznego, który został powołany w ramach OPOS w 2014 r., przyjęto wspólne stanowisko w/s zmian zapisów w ustawie z dn. 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, w części regulującej zasady finansowania przez gminy oświetlenia dróg publicznych. Stanowisko zostało przyjęte przez organizacje obecne na posiedzeniu OPOS w dn. 31 marca 2015 r. w Warszawie. Ponadto OPOS w ramach konsultacji prowadzonych przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji nad projektem nowelizacji ustawy o samorządzie gminnym zgłosił szereg uwag opracowanych przez sygnatariuszy OPOS, dot. najistotniejszych spraw z punktu widzenia samorządu terytorialnego.

W 2015 r. OPOS kontynuował działania określone w 2014 r. jako priorytetowe, a dotyczące zablokowania dalszych prac w Sejmie nad prezydenckim projektem ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz zmianie niektórych ustaw (projekt z 30 sierpnia 2013 r. – druk sejmowy 1699). W obliczu ryzyka

uchwalenia ustawy (Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP przyjęła w dn. 4 sierpnia 2015 r. sprawozdanie dot. projektu - zawarte w druku sejmowym 3796), organizacje działające w ramach OPOS przyjęły po raz kolejny wspólne, krytyczne stanowisko wobec projektu ustawy, wymieniając najbardziej niebezpieczne dla samorządów lokalnych propozycje zawarte w projekcie ustawy. Ponadto organizacje działające w ramach OPOS w ramach rzecznictwa w imieniu interesów samorządów lokalnych, podjęły także takie stanowiska, jak stanowisko w sprawie możliwości pogorszenia sytuacji finansów publicznych, w wypadku jednostronnych zmian w systemie podatkowym czy krytyczne stanowisko w sprawie poselskiego projektu ustawy o związkach metropolitalnych (z dnia 4 sierpnia 2015 r.).

W związku z przypadającymi w 2015 r. obchodami 25 odrodzenia samorządu terytorialnego OPOS opracował 25 postulatów samorządowych na XXV-lecie Odrodzenia Samorządu Terytorialnego. Postulaty te składały się z 5 grup postulatów dotyczących: ustroju jst; finansowania jst; realizacji zadań jst; nadzoru i kontroli nad jst; tworzenia prawa samorządowego. OPOS przyjął postulaty na oficjalnym spotkaniu w dn. 23 czerwca 2015 r. w Gdańsku. Kolejnym etapem prac nad rozpropagowaniem ww. postulatów było opracowanie przez każde ze stowarzyszeń komentarzy do poszczególnej grupy postulatów. Związek wraz ze Stowarzyszeniem Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza opracował komentarze do I grupy postulatów tj. dot. ustroju jst.

Działalność OPOS została dostrzeżona na arenie krajowej, czego wyrazem było włączenie w drugiej połowie roku 2015 przedstawicieli OPOS do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) – jest to wydarzenie, będące istotnym sukcesem organizacji samorządowych zrzeszonych w ramach OPOS w 2015 roku. Z początkiem sierpnia 2015 roku Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji poinformowało o podjętej przez KWRiST decyzji o wyrażeniu zgody na włączenie do prac Komisji i jej zespołów problemowych przedstawicieli Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych z głosem doradczym. Tym samym Przewodniczący Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, p. Jacek Krywult, został jednym z dwóch reprezentantów OPOS w pracach Komisji, zaś dwaj przedstawiciele Związku zostali członkami zespołów problemowych: Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska oraz Zespołu ds. Funkcjonalnych Obszarów Metropolitalnych i Miejskich, a także zastępcami członków dwóch zespołów: Zespołu ds. Ustrojowych oraz Zespołu ds. Finansów Publicznych.

Organizacje zrzeszone w ramach OPOS nawiązały również współpracę z Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego w Łodzi.

IV. INFORMOWANIE GMIN I POWIATÓW W DZIEDZINIE POLITYK I PROGRAMÓW UE

Działania Związku w 2015 r. skupiały się głównie na informowaniu oraz szkoleniu gmin i powiatów w dziedzinie Polityki Spójności UE. Działania te prowadzone były dwutorowo, tj. poprzez dostarczanie jst informacji nt. aktualnego stanu prac nad przygotowaniem do nowego okresu programowania na poziomie krajowym oraz wsparcie jst przy pracach przygotowawczych do perspektywy finansowej UE 2014-2020 na poziomie regionalnym, subregionalnym oraz podregionalnym. Ważniejsze przedsięwzięcia Związku z zakresu informowania i szkolenia w dziedzinie polityk i programów UE skierowane do przedstawicieli gmin i powiatów w 2015 r.:

1. spotkanie Zarządu Związku z Marszałkiem Województwa Śląskiego

Spotkanie odbyło się w dn. 7 października 2015 r. w Rudzie Śląskiej na zaproszenie Zarządu Związku skierowane do Marszałka Województwa Śląskiego, p. Wojciecha Saługi, a jego przedmiotem było przedstawienie i omówienie dalszych prac w zakresie aktualizacji Mandatu Negocjacyjnego i Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Śląskiego oraz harmonogramu uruchomienia środków w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W spotkaniu uczestniczyli także Dyrektor Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz Dyrektor Wydziału Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Zarząd Związku zwrócił uwagę na potrzebę podjęcia przez Samorząd Województwa Śląskiego prac zmierzających do aktualizacji Mandatu Negocjacyjnego, a następnie renegocjacji z Rządem podpisanego we wrześniu 2014 r. Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Śląskiego. Omówiono także obszary, w których zmiany takie powinny zostać wprowadzone. Dyskusja dotyczyła w dalszej części także kwestii prawdopodobnych terminów ogłaszania konkursów i naborów wniosków w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, kryteriów oceny projektów diskutowanych w ramach posiedzenia Komitetu Monitorującego RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz przygotowania i zatwierdzania strategii dla ZIT-ów / RIT-ów.

2. posiedzenia Komisji ds. UE

Związek organizował regularnie posiedzenia Komisji, w których udział wzięli m.in. dyrektorzy oraz pracownicy Wydziałów Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Spotkania te miały na celu wprowadzenie pracowników samorządów lokalnych odpowiedzialnych za rozwój gmin i powiatów oraz pozyskiwanie funduszy UE do zagadnień związanych z programowaniem perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020, a zwłaszcza Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Tematy poruszane na posiedzeniach Komisji dot. m.in.: postanowień Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych w zakresie projektów inwestycyjnych współfinansowanych z EFRR, których celem wiodącym jest cel społeczny (w tym w zakresie rewitalizacji, infrastruktury społecznej oraz edukacji) planowanych do realizacji przez ZIT/RIT, Pomocy Publicznej w zakresie zadań własnych, czy omówienia dokumentów będących obligatoryjnymi załącznikami do wniosku o dofinansowanie.

3. staże pracowników samorządowych w Biurze w Brukseli

W 2015 roku Związek kontynuował organizację staży w ramach współpracy z Biurem Regionalnym Województwa Śląskiego w Brukseli. Z możliwości odbycia stażu skorzystali m.in. pracownicy samorządowi z Chorzowa, Czeladzi, Dąbrowy Górniczej oraz Sosnowca. Śląski Związek Gmin i Powiatów jest do tej pory jedyną organizacją w województwie śląskim, która organizuje w Biurze Regionalnym Województwa Śląskiego w Brukseli od lat regularne, długoterminowe staże dla pracowników członkowskich urzędów gmin oraz starostw powiatowych.

V. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ KSZTAŁTOWANIA POLITYKI MIEJSKIEJ

1. Działalność w zakresie problematyki rozwoju miast

1) **Grupa Robocza ds. Polityki Miejskiej** jest na bieżąco informowana o najważniejszych wydarzeniach (krajowych i regionalnych) z zakresu polityki miejskiej: projektach dokumentów i aktów prawnych, związanych z nimi konferencjach i seminariach, innych konferencjach i spotkaniach tematycznych z zakresu zagadnień miejskich, m.in. dot. rewitalizacji, rozwoju miast, *smartcity itp.*

2) Seminarium „*Pustostany w przestrzeniach miast*” (wrzesień 2015 r.)

Seminarium zostało zorganizowane w związku z istotnym problemem pustostanów, dotyczącym w różnym stopniu większości miast województwa śląskiego. Wykład wprowadzający do tematyki pustostanów w przestrzeni publicznej miast z perspektywy socjologicznej przedstawił p. Krzysztof Bierwiazzonek z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego. W drugiej części seminarium swoje doświadczenia związane z wykorzystaniem oraz mapowaniem pustostanów w przestrzeniach miast przedstawiły dwie organizacje obywatelskie: Fundacja *Napraw Sobie Miasto* działająca przede wszystkim w Katowicach i na obszarze województwa śląskiego oraz stołeczna Fundacja *Bęc Zmiana*. Obie Fundacje prezentowały swoje doświadczenia związane z identyfikacją pustostanów oraz próbami ich zagospodarowania na działalność kulturalną i społeczną.

3) Szkolenie dot. **ustawy krajobrazowej**

W związku z wejściem w życie w dn. 11 września 2015 r. ustawy z dn. 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, Śląski Związek Gmin i Powiatów zorganizował szkolenie, które odbyło się w dwóch edycjach (październik i listopad 2015 r.). Celem szkolenia było zapoznanie uczestników z nowymi narzędziami prawnymi wprowadzanymi ustawą; uczestnicy otrzymali schemat przygotowania i realizacji inwestycji w obszarach objętych nowymi zasadami ochrony krajobrazu oraz wzory decyzji administracyjnych. Prelegentem szkolenia była p. Dagmara Kafar - pracownik Urzędu Miasta Łodzi.

4) **seminaria pt. „Mobilny Śląsk”**

W roku 2015 Związek zorganizował we współpracy z Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji RP O/Katowice dwa wydarzenia dot. szeroko pojętego transportu miejskiego. W marcu 2015 r. odbyło się pierwsze wydarzenie pn. *II Regionalne seminarium „Mobilny Śląsk”*. Podczas tego spotkania poruszane były zagadnienia dot. planów mobilności miejskiej w perspektywie 2014-2020 oraz Inteligentnych Systemów Transportowych. Odbyła się również dyskusja panelowa z udziałem zaproszonych gości. W dn. 27 maja 2015 r. ponownie zostało zorganizowane seminarium pn. *III Regionalne Seminarium „Mobilny Śląsk: Transport rowerowy w mieście”*. Oba wydarzenia cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony jst członkowskich Związku.

2. Opiniowanie dokumentów z zakresu rewitalizacji i polityki miejskiej

Przedstawiciele miast (w tym także członkowie Grupy Roboczej ds. Polityki Miejskiej) aktywnie uczestniczyli w konsultacjach krajowych i regionalnych dokumentów związanych z rewitalizacją i polityką miejską. W efekcie prowadzonych konsultacji zostały przez Związek przyjęte:

- a) stanowisko w sprawie Krajowej Polityki Miejskiej - Związek aktywnie uczestniczył w konsultacjach społecznych projektu Krajowej Polityki Miejskiej 2023, ostatecznie przyjętej przez Rząd RP w dn. 20 października 2015 r. - uwagi przedstawicieli miast do II projektu Krajowej Polityki Miejskiej zostały zebrane w stanowisku Zarządu Związku z dn. 10 września 2015 r.;
- b) stanowiska w sprawie ustawy o rewitalizacji (przyjętej ostatecznie przez Sejm RP w dn. 9 października 2015 r.) - uwagi przedstawicieli miast województwa śląskiego do projektu ustawy zostały zebrane w stanowiskach Zarządu Związku;
- c) stanowisko w sprawie poselskiego projektu ustawy o związkach metropolitalnych (uchwalonej w dn. 9 października 2015 r.) - uwagi przedstawicieli miast województwa śląskiego do projektu ww. ustawy zostały zebrane w stanowisku Zarządu Związku z dnia 21 sierpnia 2015 r., a w dniu 3 września 2015 r. przyjęto wspólne stanowisko w tej sprawie Zarządów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Górnośląskiego Związku Metropolitalnego;
- d) stanowiska w sprawie projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa „Plan 2020+” - uwagi przedstawicieli miast województwa w sprawie zostały zebrane w stanowiskach Zgromadzenia Ogólnego z dn. 15 maja 2015 r. oraz Zarządu Związku z dn. 9 grudnia 2015 r.;
- e) stanowisko w sprawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” (projekt z dn. 26 marca 2015 r.) - uwagi przedstawicieli miast województwa w sprawie ww. wytycznych zostały zebrane w stanowisku Zarządu Związku z dn. 23 kwietnia 2015 r.

3. Działania w zakresie rewitalizacji

- 1) Seminarium „*Miasto: planowanie rozwoju i rewitalizacja*” (marzec 2015 r.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów zorganizował seminarium poświęcone roli rewitalizacji w rozwoju miast. Seminarium było przeznaczone dla radnych miast województwa śląskiego oraz dla innych uczestników - przedstawicieli miast podejmujących w swej pracy działania rewitalizacyjne. Seminarium prowadziła p. Dagmara Mliczyńska-Hajda - Prezes fundacji o! Miasto.

- 2) Seminarium pn. „*Spółeczny aspekt rewitalizacji na przykładzie dokumentu Polityki Społecznej dla Miasta Łodzi 2020+ - Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych*” (kwiecień 2015 r.)

Seminarium miało na celu wymianę doświadczeń związanych z działaniami Miasta Łodzi w ramach polityki społecznej - kluczową sferą skutecznych działań rewitalizacyjnych. Istotnym tematem podjętym w trakcie seminarium była metodologia diagnozy problemów społecznych Miasta Łodzi, będąca punktem wyjścia opracowanej przez Miasto dokumentu Polityki Społecznej 2020+ dla Miasta Łodzi - reprezentującego zintegrowane podejście do wyzwań społecznego aspektu rewitalizacji. Prelegentami seminarium byli: p. Hanna Gill-Piątek - pracownik Biura ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta Łodzi oraz p. Wojciech Kłosowski – ekspert w zakresie rozwoju lokalnego.

3) konferencja „*Ustawa o rewitalizacji. Szanse i Zagrożenia*”

W dniu 9 października 2015 r. Sejm RP uchwalił ustawę o rewitalizacji i w związku z tym Śląski Związek Gmin i Powiatów wraz ze Związkiem Miast Polskich oraz ówczesnym Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju zorganizował konferencję, podczas której przedstawiciele miast z całej Polski dyskutowali na temat programowania rewitalizacji, możliwych do zastosowania narzędzi planistycznych oraz finansowych, a także nowego mechanizmu w postaci tzw. specjalnych stref rewitalizacji.

4) **spotkanie informacyjne nt. ustawy o rewitalizacji** (listopad 2015 r.)

W związku z wejściem w życie ustawy o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów zorganizował spotkanie z przedstawicielami Wydziału Nadzoru Prawnego oraz Wydziału Infrastruktury Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, które dotyczyło aspektów prawnych wdrażania w/w ustawy. Przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego odpowiadali na pytania uczestników dotyczące m.in. skutków prawnych, procedury uchwalania miejscowych planów rewitalizacji, zagadnień związanych z wyznaczaniem i funkcjonowaniem komitetu rewitalizacji itp.

5) kontynuacja działań w projekcie „*Rekultywacja nieużytków przemysłowych, wymiana i transfer umiejętności technicznych i metodologicznych*”

W ramach projektu w kwietniu 2015 r. odbyła się wizyta delegacji partnerów walońskich, w trakcie której gościli w gminach biorących udział w projekcie: Zbrosławicach, Zabrze i Sosnowcu. W trakcie wizyty odbyło się również seminarium otwarte dla gmin województwa śląskiego, poświęcone kontynuacji wymiany doświadczeń w zakresie rekultywacji nieużytków przemysłowych, w tym m.in. dotyczących inwentaryzacji nieużytków przemysłowych w Walonii oraz metodologii prowadzonych przez partnerów walońskich analiz historycznie nieużytków potencjalnie skażonych.

Jesienią 2015 r. przedstawiciele miast i gmin uczestniczących w projekcie uczestniczyli w wyjeździe studialnym do Walonii, w trakcie którego mieli możliwość pogłębienia wiedzy na temat rekultywacji obszarów przemysłowych i dyskusji na temat ewentualnych wspólnych projektów z partnerami z Walonii. Efektem wyjazdu studyjnego jest raport upowszechniany wśród gmin członkowskich Związku.

Partnerami projektu są ze strony polskiej Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, miasta które zdecydowały się przystąpić do projektu, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Główny Instytut Górnictwa, a po stronie belgijskiej (Region Walonia) SPAQuE (spółka publiczna do spraw jakości środowiska, zajmująca się rewitalizacją terenów przemysłowych w regionie Walonii) oraz Międzygminny Związek ds. zarządzania i realizacji studiów technicznych i ekonomicznych IGRETEC (z siedzibą w Charleroi).

6) **spotkanie dot. ustawy o rewitalizacji oraz wytycznych ministerialnych w w/w zakresie w kontekście Lokalnych Planów Rewitalizacji**

Spotkanie zostało zorganizowane przez Związek w dniu 12 listopada 2015 r. w Katowicach. Wzięli w nim udział przedstawiciele zarówno Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, jak i Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Woj. Śląskiego. Przedmiotem dyskusji w trakcie spotkania było m.in.: omówienie nowych instrumentów wynikających z ustawy o rewitalizacji oraz wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020.

7) **szkolenie z zakresu animacji środowiska lokalnego w kontekście realizacji projektów rewitalizacyjnych w formule ZIT**

Szkolenie odbyło się w dniu 17 grudnia 2015 r. w Sosnowcu. Uczestnicy szkolenia zostali zapoznani z metodą animacji społecznej jako praktyką pobudzającą ludzi do samodzielnego projektowania (diagnozowania, planowania, ewaluacji) i realizowania (mobilizowania, wdrażania) działań zorientowanych na społeczne rozwiązywanie problemów. Główny nacisk w trakcie ww. szkolenia położono na ideę animacji społecznej jako długofalowego i wielostronnego procesu ożywienia i rozwoju konkretnego środowiska lokalnego, a także jako atrakcyjnej ofercie dla stymulowania programów rozwoju lokalnego oraz programów rewitalizacji.

4. Krajowy Punkt Kontaktowy URBACT

W 2015 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów, jako jeden z konsorcjantów działającego od 2009 r. Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT, prowadził działania polegające na informowaniu miast o osiągnięciach i sposobach funkcjonowania programu URBACT oraz na promocji naborów do programu i doświadczeń z realizacji projektów. Wymienione działania były realizowane przede wszystkim poprzez stronę internetową (www.urbact.pl), rozpowszechnianie przetłumaczonego biuletynu informacyjnego URBACT oraz spotkania informacyjne. Śląski Związek Gmin i Powiatów zorganizował takie spotkanie dla miast z województwa śląskiego w maju 2015 r.

We wrześniu 2015 r. wspólnie ze Związkiem Miast Polskich (liderem projektu) Śląski Związek Gmin i Powiatów złożył ofertę prowadzenia Krajowego Punktu Kontaktowego w ramach programu URBACT III, która została przyjęta przez ówczesne Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Działanie to stanowi kontynuację projektu realizowanego przez Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Instytut Rozwoju Miast od 2009 r.

VI. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ, MIESZKALNICTWA, GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI

1) seminarium pn. „*Wybrane aspekty gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa*”

Związek wspólnie ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim zorganizował w styczniu 2015 r. seminarium, którego głównymi zagadnieniami były kwestie dot. zarządzeń wojewody, orzecznictwa w sprawach gospodarki nieruchomościami, komunalizacji mienia państwowego i uwłaszczeń państwowych osób prawnych oraz dotacji na gospodarkę nieruchomościami. Prelegentami seminarium byli pracownicy Wydziału Nadzoru Właścicielskiego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, a do udziału w seminarium zostali zaproszeni przedstawiciele wydziałów odpowiedzialnych za realizację zadań w powyższym zakresie w urzędach miast na prawach powiatu i starostwach powiatowych województwa śląskiego.

2) seminarium pn. „*Problemy planistyczne w gminach*”

Związek wspólnie ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w listopadzie 2015 r. zorganizował seminarium, którego przedmiotem było omówienie m.in. bieżących problemów planistycznych na podstawie kontroli legalnej uchwał, nowych narzędzi prawnych w kreowaniu ładu przestrzennego, znowelizowanego postępowania budowlanego w kontekście planowania przestrzennego czy warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego. Seminarium zgromadziło prawie 150 uczestników - przedstawiciele jst woj. śląskiego. Prelegentami seminarium byli m.in. pracownicy Oddziału Nadzoru Urbanistycznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz SKO w Katowicach;

3) Związek w kwietniu 2015 r. zebrał uwagi gmin członkowskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, które następnie zostały przekazane do ówczesnego Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju;

4) Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w listopadzie 2015 r. objął patronatem **konkurs organizowany przez Towarzystwo Urbanistów Polskich (TUP)** – Oddział Katowice na najlepsze prace dyplomowe i kursowe z zakresu urbanistyki, gospodarki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju, fundując jednocześnie nagrody dla laureatów konkursu. Konkurs organizowany jest przez katowicki oddział TUP od 1988 r., a jego głównym celem jest wyróżnienie najciekawszych prac studenckich w zakresie pomysłu na gospodarowanie przestrzenią na terenie województwa śląskiego. Przedstawiciel Związku uczestniczył w komisji konkursowej. Finał konkursu oraz wręczenie nagród odbyły się w dniu 17 grudnia 2015 r.;

5) **spotkania Komisji Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami**

Członkowie Komisji Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami aktywnie uczestniczyli w organizowanych przez Związek inicjatywach dot. problematyki gospodarki przestrzennej oraz podejmowali inne ważne tematy podczas swoich posiedzeń. Niezmiernie ważnym elementem posiedzeń Komisji jest wymiana doświadczeń i wspólne rozwiązywanie pojawiających się w poszczególnych urzędach problemów w tym zakresie. Funkcję Przewodniczącej Komisji pełni p. Małgorzata Seweryn - Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego UM w Gliwicach.

6) Mieszkalnictwo

a) Zespół ds. mieszkalnictwa miast na prawach powiatu

W 2015 r. kontynuowana była tematyka związana z prowadzeniem polityki mieszkaniowej miast na prawach powiatu województwa śląskiego. Członkowie Zespołu ds. mieszkalnictwa miast na prawach powiatu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów spotykali się kilkakrotnie, omawiając najważniejsze problemy związane z tworzeniem warunków dla zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Poruszone zostały tematy dot. kwestii odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych, stosowania regresu w stosunku do byłych najemców. Szeroko dyskutowana była sprawa funkcjonowania programów dot. odpracowywania przez najemców lokali mieszkalnych zadłużenia czynszowego, przyjętych przez niektóre gminy czy kwestia dot. lokali dla tzw. uchodźców (emigrantów), w związku z zaistniałą krytyczną sytuacją migracyjną na obszarze Europy. W dniu 5 maja 2015 r. miało również miejsce kolejne spotkanie konsultacyjne z p. Krzysztofem Nowakiem, Dyrektorem Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

- b) Zarząd Związku przyjął w dniu 27 marca 2015 r. stanowisko w sprawie poselskiego projektu zmiany do ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (druk nr 2972), a w dniu 22 maja 2015 r. stanowisko w sprawie zmiany w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych. Ponadto Zgromadzenie Ogólne Związku przyjęło w dn. 27 listopada 2015 r. stanowisko w/s zapewniania lokali socjalnych uprawnionym po wyrokach eksmisyjnych z zasobów niestanowiących mieszkaniowego zasobu gminy oraz zapłaty odszkodowania z tytułu niedostarczania lokali socjalnych.

VII. Współpraca z mediami i promocja samorządu terytorialnego oraz Związku

1. Śląski Związek Gmin i Powiatów regularnie współpracuje z mediami poprzez:

- 1) stałą wysyłkę drogą elektroniczną do mediów ogólnopolskich, regionalnych i lokalnych stanowisk przyjmowanych przez Zgromadzenia Ogólne i Zarząd Związku – w tym publikacje skrótów stanowisk na łamach czasopism specjalistycznych (np. Portal samorządowy, Samorząd.pap.pl, czasopismo „Wspólnota”);
- 2) regularne wysyłanie informacji do mediów / komunikatów prasowych, informujących o większych wydarzeniach lub przedsięwzięciach przygotowywanych przez Związek lub innych ważnych tematach, które podejmuje Związek;
- 3) organizację konferencji prasowych Związku – przy okazji dużych imprez Związku czy innych ważnych tematów podejmowanych przez Związek (np. konferencji prasowej we wrześniu 2015 r., której wiodącym tematem była sprawa projektu ustawy o związkach metropolitalnych; w konferencji prasowej udział wzięli przedstawiciele trzech organizacji samorządowych, tj. Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Związku Miast Polskich oraz Górnośląskiego Związku Metropolitalnego, którzy zaprezentowali w jej trakcie wspólne stanowisko względem w/w projektu ustawy);

- 4) periodyczną współpracę z redakcją „Aktualności” TVP Katowice, radiem eM i Portalem Samorządowym poprzez udział i wypowiedź przedstawicieli Związku w materiałach filmowych, audycjach radiowych lub materiałach prasowych;
- 5) publikacje - większe publikacje w wybranych tytułach prasowych:
 - a) artykuł nt. Związku w ogólnopolskiej publikacji dot. 25-lecia Samorządu Terytorialnego;
 - b) wywiad z p. Zygmuntem Frankiewiczem - ówczesnym Przewodniczącym Związku w lutowym wydaniu publikacji pn. „Kapitał Śląski” nt. działalności Związku i sytuacji samorządów w Polsce;
 - c) wywiad z p. Jackiem Krywulcem - Przewodniczącym Związku w październikowym wydaniu publikacji pn. „Kapitał Śląski” nt. dalszych działalności i aktywności Związku – wydanie to było upowszechniane podczas V edycji Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach oraz stanowiło insert do Dziennika - Gazeta Prawna;
 - d) artykuł nt. działalności Związku w ogólnopolskim wydaniu albumu z okazji 25-lecia restytucji samorządu pt. „25-lecie Samorządu Terytorialnego”.

2. Działania w związku z 25-leciem restytucji samorządu terytorialnego w Polsce

- a) Związek w 2015 r. regularnie publikował artykuły z okazji 25-lecia restytucji samorządu terytorialnego w miesięczniku społeczno-kulturalnym „Śląsk”. Celem tych publikacji było przybliżenie ważnych zagadnień dot. funkcjonowania jst i wyzwań, przed którymi stoją samorzady. W ramach dwunastu artykułów zostały poruszone m.in. takie kwestie jak problemy w oświacie, transport publiczny, ustawa o związkach metropolitalnych, jow-y, rola straży miejskiej czy budżet obywatelski;
 - b) Związek w ramach działań na rzecz samorządowej kultury pamięci uruchomił w 2015 r. **elektroniczną bazę samorządowców** woj. śląskiego, której celem jest upamiętnienie nazwisk osób zaangażowanych w przeszłości i obecnie w prace na rzecz samorządności lokalnej. W bazie zostali umieszczeni przedstawiciele samorządów pełniący w okresie ostatnich 25 lat (4 kadencje) funkcje prezydentów, burmistrzów, wójtów, starostów oraz przewodniczących rad gmin i powiatów – baza ta znajduje się pod adresem www.samorzadowcy.silesia.org.pl ;
 - c) na stronie internetowej Związku została utworzona zakładka dot. 25-lecia restytucji samorządu terytorialnego w której zebraliśmy m.in. informacje o wydarzeniach organizowanych w gminach i powiatach członkowskich Związku w ramach obchodów 25-lecia samorządu w Polsce.
3. Pod koniec 2015 r. rozpoczęły się również przygotowania do 25-lecia działalności Związku, które będzie obchodzone w maju 2016 r. W tych ramach w roku 2015 dokonano:
- a) prezentacji nowego logotypu Związku podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku w listopadzie 2015 r;
 - b) przygotowania materiałów promocyjnych z nowym logotypem Związku.

4. Inne

1) Grand Prix Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Biegach Masowych 2015 r.

W 2015 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów był organizatorem II już edycji Grand Prix Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Biegach Masowych. Głównymi celami imprezy jest popularyzowanie i upowszechnianie biegów masowych jako sposobu na spędzanie wolnego czasu, promowanie imprez sportowych w województwie śląskim, a także integracja zawodników, z województwa śląskiego poprzez rywalizację sportową. Cały cykl Grand Prix trwał od kwietnia do listopada 2015 r. i organizowany był w 11 miastach woj. śląskiego, które wyraziły chęć włączenia się we współtworzenie tej imprezy, tj. w Częstochowie, Bytomiu, Łaziskach Górnych, Czeladzi, Jastrzębiu-Zdroju, Tychach, Mikołowie, Żorach i Wodzisławiu Śląskim, a także w Myszkowie i Bielsku-Białej, które po raz pierwszy włączyły się do współorganizacji ww. wydarzenia. Łącznie sklasyfikowano 782 kobiety oraz 2596 mężczyzn. Uroczysta dekoracja zwycięzców Grad Prix odbyła się w grudniu 2015 r. w Tychach.

VIII. ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH W GMINACH I POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Działania Związku, dotyczące wspierania rozwoju obszarów wiejskich w regionie w trakcie 2015 r. koncertowały się przede wszystkim na przygotowaniu samorządów i organizacji obywatelskich działających na terenach wiejskich do realizacji projektów w ramach uruchamianego stopniowo Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz wsparciu rozwijających się inicjatyw dotyczących odnowy wsi, a także wsparciu Lokalnych Grup Działania (LGD) przygotowujących się do udziału w konkursie na wybór lokalnych strategii rozwoju okresu programowania 2014-2020.

1. Działania na rzecz odnowy i rozwoju wsi

W sytuacji utrzymującego się również w roku 2015 braku regionalnego programu odnowy wsi Związek starał się wspierać inne, pojawiające się w kraju inicjatywy na rzecz odnowy i rozwoju wsi, angażując tam gdzie było to możliwe przedstawicieli gmin o charakterze wiejskim z terenu województwa śląskiego:

- 1) **Regionalne Forum Liderów Odnowy Wsi** - w dniach 5-6 maja 2015 r. w Wiśle Związek zorganizował we współpracy z Sekretariatem Regionalnym Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego II Regionalne Forum Liderów Odnowy Wsi z terenu województwa śląskiego, w którym wzięli udział samorządowcy, a także liderzy wiejscy oraz sympatycy odnowy wsi z gmin województwa śląskiego. Tematyka spotkania obejmowała m.in. kwestie roli mieszkańców wsi w zachowaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego, specyfikę i unikatowość wsi tematycznych, a także znaczenie małej architektury na obszarach wiejskich. Ponadto w trakcie forum dyskutowano nad rolą mieszkańców wsi w tworzeniu Lokalnej Strategii Rozwoju LGD w ramach podejścia LEADER na lata 2014-2020. Następnie uczestnicy wzięli udział w wyjeździe terenowym do Gminy Łodygowice.

- 2) **Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi (PSORW)** oraz **projekt Sieci Najciekawszych Wsi (SNW)** - w roku 2015 Związek aktywnie uczestniczył w spotkaniach plenarnych PSORW, tj. w dniach 18-19 marca w Gminie Gogolin (województwo opolskie, tematyka: polityka senioralna w małych i średnich gminach, tworzenie Sieci Najciekawszych Wsi), w dniach 1-2 lipca w Gminie Hrubieszów (województwo lubelskie, tematyka: wioski tematyczne) oraz w dniach 14-15 października w Gminie Cekcyn (kujawsko-pomorskie, tematyka: turystyka szansą rozwoju gmin), a także w konferencji z udziałem członków PSORW pt. „*Możliwości zaspokajania potrzeb w zakresie polityki senioralnej - mieszkania serwisowane*” w Gogolinie (wrzesień 2015 r.), z której najciekawsze wątki zaprezentowano później w trakcie posiedzenia Konwentu Burmistrzów i Wójtów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Dąbrowie Zielonej (9 października 2015 r.). Związek kontynuował również wsparcie dla gmin zainteresowanych udziałem w tworzeniu ogólnopolskiej Sieci Najciekawszych Wsi, którego pomysł powstał na bazie doświadczeń sieci najpiękniejszych wsi funkcjonujących m.in. we Francji, Belgii, Niemczech, Kanadzie i Japonii. Projekt SNW jest propozycją wykorzystania walorów kulturowych, przyrodniczych, krajobrazowych oraz ładu przestrzennego na rzecz rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce.
- 3) **Regionalne Spotkanie Liderów Odnowy Wsi** – w dniach 9-10 grudnia 2015 r. w Brennej Związek zorganizował XI Regionalne Spotkanie Liderów Odnowy Wsi z terenu województwa śląskiego, poświęcone kwestiom związanym z turystyką na obszarach wiejskich. W trakcie spotkania zaprezentowano dobre praktyki oraz nowe inicjatywy w zakresie rozwoju turystyki na obszarach wiejskich, realizowane zarówno w województwie śląskim, jak również w skali ogólnopolskiej. W trakcie spotkania wygłoszone zostały ciekawe prelekcje dotyczące znaczenia turystyki w rozwoju obszarów wiejskich i korzyści z niej płynących dla mieszkańców wsi. Spotkanie adresowane było przede wszystkim do liderów wiejskich ze środowiska organizacji obywatelskich oraz przedstawicieli gmin z województwa śląskiego. W trakcie spotkania odbyło się również podsumowanie projektu wdrożeniowego Sieci Najciekawszych Wsi w województwie śląskim, w trakcie którego ekspert zaprezentował raporty z warsztatów zorganizowanych przez Związek oraz Sekretariat Regionalny KSOW Województwa Śląskiego na przełomie listopada i grudnia 2014 r.

2. Wsparcie wdrażania podejścia LEADER/RLKS

Rok 2015 był okresem intensywnych przygotowań Lokalnych Grup Działania (LGD) do udziału w kolejnej kilkuletniej fazie wdrażania podejścia LEADER w nowej formule rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS). Związek w ww. zakresie zorganizował m.in.:

- 1) **cykl spotkań sieci LGD SILESIAN LEADER NETWORK** wspierającej wszystkie 15 LGD z terenu województwa śląskiego, w trakcie których poruszano m.in. kwestie przyszłości podejścia LEADER w świetle Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, a także w formule RLKS zgodnie z założeniami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, tworzenia Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) w kontekście uwzględnienia możliwości ich wsparcia środkami RPO WSL 2014-2020, jak również strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w kontekście przygotowywanych LSR w ramach podejścia LEADER. Spotkania były organizowane przez Związek zarówno samodzielnie, jak również we współpracy z Sekretariatem Regionalnym KSOW Województwa Śląskiego (Żarki Letnisko, 26-27 marca 2015 r.).

- 2) **warsztaty dot. wypracowania jednolitej procedury dla projektów grantowych w ramach podejścia LEADER oraz instrumentu RLKS** w okresie programowania 2014-2020 – Związek zorganizował 2 etapowe warsztaty, które zakończyły się opracowaniem projektu regulaminu dotyczącego projektów grantowych w ramach lokalnych strategii rozwoju okresu programowania 2014-2020, uwzględniającego zapisy wynikające z dokumentu pn. „*Zasady realizacji operacji finansowanych w ramach poddziałania 19.2 Wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność PROW 2014-2020*”.
- 3) **ogólnopolska konferencja pt. „Podejście LEADER 2014-2020 – nowa perspektywa, nowe wyzwania”** - w dniu 30 września 2015 r. w Koszęcinie odbyła się konferencja adresowana głównie do przedstawicieli Lokalnych Grup Działania z terenu 8 województw południowej części Polski, a także przedstawicieli wszystkich instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie podejścia LEADER / RLKS w okresie programowania 2014-2020 (tj. samorządów województw i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa). W charakterze prelegentów wystąpili m.in. przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Polskiej Sieci LGD – Federacji Regionalnych Sieci LGD, którzy omówili kluczowe zagadnienia związane ze zbliżającym się konkursem na wybór LSR na cały okres programowania 2014-2020, sposobem podziału środków na LSR oraz ważniejszymi wymaganiami względem LGD. W trakcie konferencji odbyła się dyskusja panelowa oraz szczegółowa sesja pytań i odpowiedzi. Konferencja poprzedzona została **spotkaniem przedstawicieli Polskiej Sieci LGD**, które odbyło się w dniu 29 września 2015 r.

3. Pozostałe działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich

- 1) **spotkanie informacyjne nt. działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020** istotnych z punktu widzenia samorządów lokalnych – w dniu 5 maja 2015 r. w Katowicach Związek zorganizował spotkanie dla burmistrzów i wójtów z województwa śląskiego dotyczące PROW 2014-2020, a w szczególności działania: M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich oraz M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność). Gościem spotkania był p. Bartosz Szymański, Z-ca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 2) udział w pracach Komitetu Sterującego ds. Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030;
- 3) udział w pracach Grupy Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz Wojewódzkiej Grupy Roboczej ds. KSOW w województwie śląskim, oraz Grupy Tematycznej ds. LEADER, a także Polskiej Sieci LGD – Federacji Sieci Regionalnych LGD.

IX. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI -

Program „Wsparcie gmin województwa śląskiego we wdrażaniu systemu gospodarki odpadami”

Od dwóch lat gminy wdrażają nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, ale jak wskazują dotychczasowe doświadczenia jednostki wciąż natrafiają na wiele problemów w codziennej praktyce. Stąd też Związek stara się wspierać gminy członkowskie w rozwiązywaniu problematycznych w tej dziedzinie kwestii dot. zarówno aspektów prawnych, organizacyjnych, jak i finansowych. Związek kontynuował wsparcie gmin w zakresie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

1) Spotkania informacyjno-konsultacyjne dot. gospodarki odpadami

- a) cykl spotkań konsultacyjnych organizowanych we współpracy z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego dot. sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi dla gmin ze wszystkich regionów wskazanych w ramach Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Woj. Śląskiego (w styczniu 2015 r.). Podobny cykl został powtórzony już w marcu 2016 r. Wnioski płynące z drugiej edycji ww. cyklu spotkań potwierdziły poprawę jakości wykonywanych przez gminy sprawozdań. Stąd też można stwierdzić, iż aktywność Związku przyczyniła się do usprawnienia funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w powyższym zakresie;
- b) spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (w lutym 2015 r.);
- c) zorganizowana przez Związek wizyta studyjna w gminie Nakło nad Notecią celem zapoznania się z wdrożonym efektywnie systemem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej pod kątem możliwości jego wprowadzenia w niektórych miastach w woj. śląskim (w marcu 2015 r.);
- d) wyjazdowe seminarium dot. bieżących problemów w gospodarce odpadami komunalnymi z udziałem reprezentantów Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz SKO w Katowicach (w grudniu 2015 r.);

2) Działalność Regionalnej Sieci Konsultacyjnej ds. Gospodarki Odpadami w Województwie Śląskim oraz Grupy roboczej ds. gospodarki odpadami (w gminach miejsko-wiejskich i wiejskich)

W trakcie cyklicznych posiedzeń obu gremiów były omawiane kwestie dot. funkcjonowania PSZOK-ów (Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych), zmian prawnych w świetle kolejnej nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przetargów, odpadów zielonych w kontekście niewystarczających mocy przerobowych RIPOK, a także wątpliwości finansowo-księgowo. Ponadto Członkowie Regionalnej Sieci Konsultacyjnej zebrali i porównali dane dot. uregulowania w nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach kwestii związanych z nadpłatami z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

X. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ENERGIĄ

Regionalna Rada ds. Energii

Regionalna Rada ds. Energii (która działa z inicjatywy Związku od 2012 r.) w 2015 r. odbyła cztery posiedzenia. W ich trakcie dyskutowano nt. „Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”; ustawy o OZE, jak i możliwości dofinansowania działań związanych z OZE z WFOŚiGW w Katowicach oraz w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2014–2020; planowanego do opracowania przez Samorząd Województwa Śląskiego dokumentu pn. „Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego”; przyczyn, przebiegu i wniosków z katastrofy masowej związanej ze zniszczeniem sieci zasilającej. Podczas ostatniego posiedzenia Rady w grudniu 2015 r. został omówiony temat dot. aktualnych kierunków polityki klimatyczno-energetycznej UE oraz gospodarki niskoemisyjnej z uwzględnieniem szans i zagrożeń z niej płynących dla Polski, w tym województwa śląskiego. W posiedzeniu tym uczestniczył prof. dr hab. inż. Jerzy Buzek, Poseł do Parlamentu Europejskiego, b. Prezes Rady Ministrów i Przewodniczący PE.

Ze względu na trudną sytuację w woj. śląskim w sferze energii i pilną potrzebę wypracowania spójnego i zintegrowanego podejścia do tej problematyki Rada w 2015 r. kilkakrotnie zwracała się z prośbą do Zarządu Województwa Śląskiego o przygotowanie Studium pn. „*Energia w województwie śląskim – diagnoza, perspektywy i kierunki rozwoju*” (w 2014 r. Rada przekazała Zarządowi Założenia do tego opracowania) - niestety władze Województwa podjęły negatywną decyzję dot. zlecenia sporządzenia tego dokumentu.

2. Kurs dot. gospodarowania energią w gminie

Śląski Związek Gmin i Powiatów we współpracy z Fundacją na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii w Katowicach uruchomił w listopadzie 2014 r. kurs dot. gospodarowania energią w gminie, który zakończył się w czerwcu 2015 r. Celem kursu było zwiększenie kompetencji przedstawicieli samorządów woj. śląskiego w obszarze szeroko rozumianej energii.

W 2015 r. odbyło się siedem szkoleń w ramach kursu, które dot. m.in. Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Programu Gospodarki Niskoemisyjnej, uwarunkowań prawnych efektywności energetycznej i zarządzania energią, finansowania zadań poprawiających efektywność wykorzystania mediów energetycznych, obszarów poprawy efektywności energetycznej, zakupów nośników energii na wolnym rynku oraz zasad rozliczeń z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego. Kurs został zakończony 2-dniowym wyjazdowym seminarium, którego tematem był m.in. polsko-duński program „Smart Living” nt. zrównoważonego rozwoju miast (szczególnie w obszarze energii), doświadczenia w zakresie zarządzania energią na poziomie miast i gmin w Danii, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Działanie 1.7 (projekt „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej”), SEAP-y (Plan działań na rzecz zrównoważonej energii), PGN-y (Plan Gospodarki Niskoemisyjnej) oraz zielone zamówienia publiczne.

3. Współpraca Związku z różnymi podmiotami w skali ogólnopolskiej i regionalnej w zakresie energii

- 1) Krajowa Agencja Poszanowania Energii:
 - a) wsparcie przez Związek projektu pn. „*Autobus Energetyczny – mobilne centrum edukacyjno-informacyjne przeciwdziałania zmianom klimatu*”;
 - b) współorganizowanie wyjazdowych warsztatów dla gminnych koordynatorów w zakresie ograniczenia niskiej emisji;
 - c) wsparcie przez Związek programu pn. „*Ograniczanie niskiej emisji w gminie*” (w tym upowszechnienie wśród jst członkowskich informacji o możliwości zorganizowania bezpłatnych warsztatów dot. ograniczenia niskiej emisji w gminie).
- 2) Koalicja na rzecz utworzenia Krajowego Systemu Zrównoważonego Gospodarowania Energią:

Związek w kwietniu 2014 r. przystąpił do Koalicji, a w 2015 r. współpraca z nią była kontynuowana w ramach praktycznych warsztatów nt. Koalicji na rzecz utworzenia Krajowego Systemu Zrównoważonego Gospodarowania Energią (także nt. PGN-ów).
- 3) Krajowe Stowarzyszenie Inicjatyw:

Związek współorganizował dwie edycje warsztatów pn. Gospodarka niskoemisyjna w gminach „*Nowa misja – niska emisja*”.
- 4) Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii w Katowicach:

zorganizowanie praktycznych warsztatów dot. **Planów Gospodarki Niskoemisyjnej** oraz Koalicji na rzecz utworzenia Krajowego Systemu Zrównoważonego Gospodarowania Energią, zorganizowane w lipcu 2015 r.
- 5) Związek kontynuował współpracę z Centrum Targowo-Konferencyjnym Expo Silesia w Sosnowcu w ramach Targów Gospodarki Komunalnej EkoMiasto 2015.

4. Inne działania:

1) działania w zakresie oświetlenia w gminach:

- a) Związek na wniosek Konwentu Prezydentów Miast na Prawach Powiatu podjął działania w zakresie poprawy współpracy samorządów z firmą Tauron Dystrybucja S.A. (szczególnie w kontekście możliwości przejęcia infrastruktury oświetleniowej przez jst);
- b) na pierwszym etapie powyższych działań odbyło się kilka spotkań roboczych z udziałem przedstawicieli jst celem rozeznania skali problemów w zakresie infrastruktury oświetleniowej w poszczególnych gminach – wnioski płynące ze spotkań potwierdziły szereg uciążliwości dla gmin w tej dziedzinie, ale jednocześnie uwidoczniły zróżnicowaną sytuację jst w woj. śląskim w zakresie infrastruktury oświetleniowej;
- c) kolejnym etapem działań było zorganizowanie w maju 2015 r. - na zaproszenie Prezydenta Miasta Tychy - w Urzędzie Miasta Tychy spotkania delegacji jst członkowskich Związku z przedstawicielami firmy Tauron Dystrybucja S.A.

Głównym jego celem było uzgodnienie ogólnych ram kooperacji w zakresie kluczowych zagadnień w sferze oświetlenia, a jego rezultatem przyjęte ustalenia dot. współpracy ww. przedsiębiorstwa energetycznego z samorządami w zakresie modelu przekazania majątku oświetleniowego zainteresowanym gminom, jak i ujednoczenia ceny usługi oświetleniowej;

- d) w wyniku działań Związku w zakresie wypracowania modelu przekazania majątku oświetleniowego zainteresowanym jst, 22 gminy z woj. śląskiego dokonały zakupu mienia oświetleniowego (powyższe dane zostały podane przez p. Romana Gułę, Dyrektora Oddziału w Opolu i w Częstochowie Tauron Dystrybucja SA podczas negocjacji prowadzonych przez Związek Gmin Śląska Opolskiego z firmą Tauron Dystrybucja SA w/s zakupu mienia oświetlenia ulicznego w marcu 2016 r.).
- 2) wsparcie przez Związek działań prowadzonych przez firmę Tauron Dystrybucja S.A. w zakresie **tworzenia systemu komunikacji z jst w sytuacjach awarii masowej**;
 - 3) prezentacja działań Związku w sferze energii podczas konferencji w Częstochowie pn. „*Gmina jako istotny kreator lokalnej polityki energetycznej*” (wrzesień 2015 r.).

XI. INNE DZIAŁANIA INFORMACYJNO-SZKOLENIOWE i EDUKACYJNE na rzecz GMIN I POWIATÓW

Śląski Związek Gmin i Powiatów w 2015 roku zorganizował szereg innych spotkań, warsztatów, konferencji, seminariów i szkoleń, których celem jest podnoszenie sprawności i efektywności działania administracji samorządowej w gminach i powiatach. Cel ten realizowany jest poprzez zapewnienie kompetentnej i wyczerpującej informacji o najnowszych aktach legislacyjnych, dotyczących samorządów lokalnych, propagowanie modelowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania jednostek administracji samorządowej i tworzenie płaszczyzny wymiany doświadczeń pomiędzy gminami i powiatami w tym zakresie. Wśród działań prowadzonych w roku sprawozdawczym wymienić należy następujące szkolenia i spotkania o charakterze informacyjnym:

1) szkolenia dot. komunikacji społecznej samorządu lokalnego i promocji w jst:

W 2015 r. Związek przeprowadził kolejne szkolenia dot. zagadnień związanych z szeroko rozumianą komunikacją społeczną i promocją w jst. W ramach ww. działań Związek zorganizował:

- a) **szkolenie dot. tożsamości wizualnej jako narzędzia komunikacji społecznej w samorządach** (czerwiec 2015 r.);
- b) **szkolenie dot. specyfiki zamówień publicznych w działaniach informacyjno-promocyjnych** (grudzień 2015 r.).

Oba szkolenia zostały poprowadzone przez ekspertów w zakresie komunikacji marketingowej, promocji, reklamy i PR oraz projektowania badań społecznych i były dedykowane w szczególności przedstawicielom wydziałów informacji, promocji oraz komunikacji jst członkowskich Związku.

- 2) **współpraca z Instytutem Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.** W 2015 r. Związek nawiązał współpracę z Instytutem Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. W ramach tej współpracy zostały zorganizowane dwa warsztaty sektorowe dla przedstawicieli jst dot. efektywności energetycznej w kontekście PPP oraz PPP w projektach wodno-kanalizacyjnych (w marcu i październiku 2015 r.);
- 3) szkolenie pt. „**Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych**”. W trakcie szkolenia omówiono m.in. system kontroli nad funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego na tle typowych obszarów zagrożeń w zakresie spraw finansowych stwierdzanych przez regionalne izby obrachunkowe oraz Najwyższą Izbę Kontroli, dnia 21 września 2015 r., Katowice;
- 4) szkolenie dot. **nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** oraz dot. ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej dla pracowników samorządowych odpowiedzialnych za współpracę z organizacjami pozarządowymi, dn. 2 października 2015 r., Katowice;
- 5) szkolenie dla Komisji Ekologii z zakresu **nowych przepisów dot. wycinki drzew i krzewów**, podczas którego wątpliwości dot. nowych regulacji prawnych wyjaśniał przedstawiciel kancelarii prawnej. W szkoleniu tym wzięło udział 75 osób z gmin i powiatów członkowskich Związku, listopad 2015 r.;
- 6) szkolenie z **zakresu Prawa geologicznego i górniczego**, skierowane do członków Komisji ds. Geologii i Górnictwa. Wzięło w nim udział 41 osób, poruszana tematyka dotyczyła znowelizowanej w 2015 r. roku ustawy Prawo geologiczne i górnicze, marzec 2015 r.;
- 7) szkolenie dla Komisji ds. Problemów Komunikacyjnych, **poświęcone tematowi badań lekarskich i psychologicznych kandydatów na kierowców, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy**, w którym wzięli udział przedstawiciele Śląskiej Izby Lekarskiej, Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Sosnowcu oraz Pracowni Psychologicznej "HOMOSUM" – Ośrodka Psychoedukacji w Bytomiu;
- 8) dwudniowe szkolenie dla Komisji ds. Problemów Komunikacyjnych, dotyczące **zadań wydziałów komunikacji w świetle nowych uregulowań prawnych**. Podczas szkolenia bieżące zmiany legislacyjne omawiali przedstawiciele Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A., Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach, Transportowego Dozoru Technicznego oraz Wydziału Prawnego Inspektoratu Transportu Drogowego w Katowicach, a także odwiedzono Inteligentne Centrum Sterowania Ruchem i Centrum Sterowania Tunelami w Gliwicach;
- 9) spotkanie konsultacyjne pn. „*Lista przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na 2016 rok*” dla decydentów jst członkowskich Związku (marzec 2015 r.), zorganizowane w ramach współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.
- 10) współpraca z przedstawicielami Europejskiego Banku Inwestycyjnego przy organizacji spotkania informacyjnego nt. możliwości skorzystania przez wybrane miasta woj. śląskiego z oferty kredytowej EBI, które odbyło się w marcu 2015 r.

XII. REALIZACJA PROJEKTÓW (i pozyskiwanie dodatkowych środków na działalność)

1. PROJEKT „BENCHMARKING – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych” w ramach działania 5.2.1 PO KL.

Od 1 stycznia 2011 r. do 30 lipca 2015 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów realizował projekt innowacyjny testujący pn. *„Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych”* (pierwotny okres realizacji został wydłużony o 3 miesiące). Projekt realizowany był na podstawie umowy o dofinansowanie z dn. 10 czerwca 2011 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Całkowita wartość projektu wynosiła 4 773 844,00 zł – ostatecznie wydatkowano środki w wysokości 4 315 076,92 zł. Wszystkie poniesione wydatki zostały uznane za kwalifikowane, a końcowy wniosek o płatność został rozpatrzony pozytywnie i zaakceptowany przez Instytucję Pośredniczącą, tj. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

W roku 2015 uczestnikami projektu było 40 jednostek (grupa, która została rozszerzona w 2014 roku, uczestniczyła w projekcie do samego końca) w tym:

- a) 21 urzędów miast na prawach powiatu: Bielsko–Biała, Bydgoszcz, Bytom, Chorzów, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Kalisz, Krosno, Lublin, Mysłowice, Piotrków Trybunalski, Ruda Śląska, Rybnik, Sosnowiec, Tarnobrzeg, Tarnów, Tychy, Zabrze, Żory;
- b) 16 urzędów gmin: Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Jaworze, Kalety, Kochanowice, Konopiska, Łędziny, Lubliniec, Ornontowice, Pawłowice, Pilchowice, Radlin, Radzionków, Skoczów, Wodzisław Śląski, Zbroslawice;
- c) 3 starostwa powiatowe: SP w Bieruniu, SP w Piotrkowie Trybunalskim, SP w Zawierciu.

W 2015 roku, po zakończeniu wszystkich cykli testowych, wypracowaniu produktów finalnych projektu oraz pozytywnej walidacji ze strony Krajowej Sieci Tematycznej, prowadzono działania upowszechniające, na które składały się:

- a) zorganizowanie i przeprowadzenie w Warszawie ogólnopolskiej konferencji upowszechniającej projekt, w dniach 12-13 stycznia 2015 r.;
- b) opublikowanie cyklu artykułów w prasie lokalnej i ogólnopolskiej, podsumowujących realizację projektu;
- c) opracowanie podręcznika benchmarkingu pt. *„Benchmarking – szukamy najlepszych rozwiązań. Kontrola zarządcza w innej perspektywie. Efektywniej i skuteczniej z benchmarkingiem”* i jego dystrybucja wśród 1 176 urzędów w całym kraju;
- d) prezentacja projektu podczas konferencji *„Skuteczne i efektywne zarządzanie w administracji publicznej”*, która odbyła się 20 marca 2015 r. w Dąbrowie Górniczej.

Szczegóły na temat projektu są dostępne na stronie internetowej www.benchmarking.silesia.org.pl. W związku z zakończeniem projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Śląski Związek Gmin i Powiatów podjął działania zmierzające do kontynuacji działań projektowych.

2. PRZEDSIĘWZIĘCIE „BENCHMARKING – KONTYNUACJA”

W kwietniu 2015 r., z uwagi na dobiegający końca projekt „*Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych*” Związek podjął inicjatywę kontynuacji działań benchmarkingowych. Do przedsięwzięcia zaproszono wszystkich dotychczasowych uczestników (40 jednostek) oraz dodatkowe 2 jednostki, które zadeklarowały chęć przystąpienia do benchmarkingu (tj. Urząd Miejski w Bieruniu oraz Urząd Miasta i Gminy Żarki). W związku z przeprowadzonymi działaniami rekrutacyjnymi do przedsięwzięcia pn. „*Benchmarking – Kontynuacja*” w maju 2015 r. przystąpiły 32 jednostki samorządu terytorialnego, w tym:

- a) 18 urzędów miast na prawach powiatu: Bielsko–Biała, Bydgoszcz, Bytom, Chorzów, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Kalisz, Krosno, Lublin, Mysłowice, Ruda Śląska, Rybnik, Tarnów, Tychy, Zabrze, Żory;
- b) 12 urzędów gmin: Bieruń, Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Jaworze, Kochanowice, Konopiska, Łędziny, Lubliniec, Radlin, Radzionków, Zbrosławice, Żarki;
- c) 2 starostwa powiatowe: SP w Piotrkowie Trybunalskim, SP w Zawierciu.

W ramach przedsięwzięcia zdecydowano się na wykorzystanie metodologii wypracowanej w ramach poprzedniego projektu benchmarkingowego. W związku z powyższym, w maju 2015 r. zgromadzono dane benchmarkingowe z 32 jednostek w obszarach:

- 1) postępowanie administracyjne – wydawanie decyzji pozwolenia na budowę;
- 2) postępowanie administracyjne w zakresie wydawania decyzji o warunkach zabudowy;
- 3) postępowanie administracyjne - wydanie decyzji o zezwoleniu na usunięcie drzew i krzewów;
- 4) gospodarka odpadami komunalnymi;
- 5) monitorowanie zobowiązań wynikających z podatku od nieruchomości;
- 6) egzekwowanie zaległości podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości;
- 7) utrzymywanie infrastruktury miejskiej na przykładzie oświetlenia (z perspektywą pomiaru zarządzania energią);
- 8) organizacja sieci szkół publicznych w zakresie dotyczącym kształcenia obywatelskiego;
- 9) realizacja usług publicznych w drodze konkursów na działalność pożytku publicznego;
- 10) zarządzanie zasobami ludzkimi;
- 11) organizacja pracy urzędu.

Spśród powyższych, w 6 procesach grono eksperckie dokonało identyfikacji dobrych praktyk: tj. w obszarach nr 3), 5), 7), 8), 9) oraz 11). Spotkania z zakresu wymiany dobrych praktyk odbyły się w miesiącach lipcu i wrześniu 2015 r. Wzięło w nich łącznie udział 199 przedstawicieli urzędów.

Równolegle z dotychczasową ścieżką benchmarkingową, prowadzono działania związane z funkcjonowaniem nowej grupy, tzw. *Grupy Innowacji Samorządowych*. Grupa ta skupia pracowników jednostek samorządu terytorialnego biorących udział w przedsięwzięciu pn. „*Benchmarking – Kontynuacja*” oraz ekspertów zainteresowanych wypracowaniem innowacji samorządowych. Jednym z większych osiągnięć Grupy Innowacji Samorządowych jest Narzędzie Oceny Systemu Efektywnej Kontroli (NOSEK), które służy dokonaniu oceny - funkcjonującego w jednostce administracji publicznej - systemu kontroli zarządczej, poprzez ustalenie poziomu realizacji celów kontroli zarządczej (wymienionych w art. 68 ustawy

o finansach publicznych) oraz stopnia wdrożenia standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (określonych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r.). Powyższe narzędzie będzie testowane w grupie benchmarkingowej w I kwartale 2016 r.

Na zakończenie całego cyklu benchmarkingowego przeprowadzono w grudniu 2015 r. 3-dniowe warsztaty, które zawierały elementy podsumowania, rekomendacji zmian dla przyszłego cyklu oraz wsparcia kompetencyjnego dla koordynatorów i ich zastępców. We wszystkich spotkaniach benchmarkingowych w 2015 roku wzięło udział 335 osób.

3. Krajowy Punkt Kontaktowy Programu URBACT

W 2015 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów jako jeden z konsorcjantów działającego od 2009 r. Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT, prowadził działania polegające na informowaniu miast o osiągnięciach i sposobach funkcjonowania programu URBACT oraz na promocji naborów do programu i doświadczeń z realizacji projektów. Wymienione działania były realizowane przede wszystkim poprzez stronę internetową (www.urbact.pl), rozpowszechnianie przetłumaczonego biuletynu informacyjnego URBACT oraz spotkania informacyjne. Śląski Związek Gmin i Powiatów zorganizował takie spotkanie dla miast z województwa śląskiego w maju 2015 r.

We wrześniu 2015 r. wspólnie ze Związkiem Miast Polskich (liderem projektu) Śląski Związek Gmin i Powiatów złożył ofertę prowadzenia Krajowego Punktu Kontaktowego w ramach programu URBACT III, która została przyjęta przez ówczesne Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Działanie to stanowi kontynuację projektu realizowanego przez Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz – w odniesieniu do poprzedniego cyklu projektu - Instytut Rozwoju Miast od 2009 r.

XIII. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI ZWIĄZKU

Przynależność do Związku stwarza również możliwość udziału przedstawicieli gmin i powiatów w pracach Komisji Związku. Część z Komisji funkcjonuje od pierwszych lat działalności Związku, inne zostały powołane przez Zarząd Związku w ostatnich latach i z uwagi na ze stale narastającą ilość problemów w określonych dziedzinach działalności samorządów lokalnych. Idea pracy Komisji polega na wymianie informacji i doświadczeń. Członkami Komisji są pracownicy poszczególnych wydziałów w urzędach gmin i starostwach powiatowych oraz jednostek organizacyjnych. Dzięki udziałowi w pracach komisji przedstawiciele gmin i powiatów mogą uzyskać pożyteczne wskazówki, dotyczące rozwiązywania konkretnych problemów komunalnych, poprzez dzielenie się wiedzą i doświadczeniami innych samorządów, jak również korzystając niejednokrotnie z pomocy ekspertów zapraszanych na posiedzenia celem wyjaśnienia niejasnych kwestii powstających w systemie prawnym. W razie potrzeby w różnych bieżących sprawach nurtujących gminy i powiaty komisje wypracowują swoje opinie i uwagi, które są wyrazem wspólnego postrzegania pewnych problemów. Przygotowane przez Komisje projekty stanowisk i opinie - po zaakceptowaniu ich przez Zarząd Związku - kierowane są do wskazanych przez Komisje adresatów, m.in. Prezesa Rady Ministrów, ministrów resortowych, przewodniczących komisji parlamentarnych, posłów i senatorów z obszaru województwa śląskiego, urzędów centralnych, Marszałka Województwa Śląskiego, Wojewody, itd. Komisje spotykają się z różną częstotliwością, w zależności od potrzeb i pojawiających się w danym momencie problemów z danej dziedziny funkcjonowania samorządów lokalnych.

W 2015 roku działało 9 Komisji:

1. Komisja Geologii i Górnictwa

Przewodniczący: p. Halina Frolik – Kierownik Referatu Górnictwa Wydziału Kształtowania Środowiska UM Katowice;

2. Komisja Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami

Przewodniczący: p. Małgorzata Seweryn – Naczelnik Wydziału Architektury i Urbanistyki UM Gliwice

3. Komisja Skarbników Powiatów Grodzkich i Ziemskich

Przewodniczący: p. Janusz Siejko – Zastępca Skarbnika Miasta Gliwice;

4. Komisja Kultury i Edukacji

Przewodniczący: p. Jerzy Żuchowicz – Inspektor w UM w Miasteczku Śląskim;

5. Komisja Ekologii

Przewodniczący: p. Mariusz Dyka - Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Gliwicach;

6. Komisja ds. Unii Europejskiej

Przewodniczący: p. Izabela Kania – Naczelnik Biura Funduszy Europejskich w UM Bielska-Białej;

7. Komisja ds. Lokalnej Polityki Energetycznej

Przewodniczący: p. Bożena Herbuś – Inżynier Miejski i Naczelnik Wydziału Komunalnego w Urzędzie Miasta Częstochowy, Sekretarz Regionalnej Rady ds. Energii, Lider Koalicji na rzecz utworzenia Krajowego Systemu Zrównoważonego Gospodarowania Energią, Członek Doradczej Rady Biznesu przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej;

8. Komisja ds. organizacji pozarządowych

Przewodniczący: p. Andrzej Gillner – Dyrektor Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych;

9. Komisja ds. Infrastruktury Sportowej i Rekreacyjnej

Przewodniczący: p. Michał Szelong – Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jastrzębiu-Zdroju

PODSUMOWANIE

Działalność Związku koncentruje się w dwóch osiach. Pierwszą z nich stanowi ochrona interesów samorządów lokalnych województwa śląskiego. Związek pełni rolę wzmacniającą opinie samorządów, m.in. poprzez przyjmowanie stanowisk, w których odnosi się do problemów wynikających z tworzonych przepisów prawa, często powodujących, iż zarządzanie sprawami lokalnymi i wykonywanie zadań publicznych przez władze samorządowe jest z roku na rok coraz trudniejsze. W swoich apelach Zarząd Związku zwracał uwagę na czynniki destabilizujące działalność jednostek samorządu terytorialnego, kładąc nacisk na kwestie zwiększania obowiązków ciążących na samorządach poprzez przerzucanie zadań i kompetencji spoczywających dotychczas na administracji rządowej, przy jednoczesnym osłabianiu pozycji finansowej samorządów lokalnych. W związku z trudną sytuacją w sektorze górnictwa w roku 2015, której konsekwencje w szczególności mogą dotknąć mieszkańców gmin i powiatów województwa śląskiego, Związek zajmował się również w swych licznych stanowiskach tym problemem.

Drugą oś działalności Związku stanowią wszelkiego rodzaju usługi związane z informowaniem, szkoleniem i doradztwem, a także różnego typu spotkaniami stwarzającymi możliwość wymiany wiedzy i doświadczeń między samorządami lokalnymi, wynikających z praktyki funkcjonowania gmin i powiatów. Działalność Związku jest wielokierunkowa i uwzględnia zarówno potrzeby powiatów oraz małych gmin, jak i większych ośrodków miejskich. W związku z tym w roku sprawozdawczym prowadzone były intensywne działania w ramach działu „Rozwój obszarów wiejskich w gminach i powiatach woj. śląskiego”, a jednocześnie w roku tym w szerokim zakresie podejmowane były działania na rzecz wspierania rewitalizacji i rozwoju miast oraz rozwiązywania problemów powiatów ziemskich, np. dot. gospodarowania gruntami Skarbu Państwa.

Liczba członków Związku utrzymuje się na stałym poziomie od kilku lat i na koniec 2015 r. wynosiła 124 jst (tj. 67 % jst z terenu woj. śląskiego). W roku 2015 wystąpił ze Związku Powiat Wodzisławski oraz Gmina Jejkowice. W styczniu 2015 r. przystąpiła natomiast do Związku Gmina Miedźno, a w grudniu 2015 r. uchwałę o przystąpieniu przyjęła Gmina Przystajń.

W maju 2016 roku Związek będzie obchodził **25-lecie działalności** (data rejestracji Związku to maj 1991 r.). Już w 2015 r. podjęto pewne działania, aby w roku 2016 zwrócić uwagę na nieprzerwaną i ważną działalność Związku w tak długim okresie, m.in. przygotowane zostało zmodyfikowane logo Związku, którym będziemy się posługiwać w trakcie 2016 roku.